

UNITED NATIONS
United Nations
Interim
Administration
Mission in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

KUVENDI I KOSOVËS СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

BILTEN

Avgust, 2004. god, br.6

SUSRET PREDSEDNIKA SKUPŠTINE
NEXHAT DACI SA GLAVNIM
ZAMENIKOM SPGS–A, ČARLS BRAJŠOU

Ustavnim promenama na Kosovu neće se narušavati etnička ravnoteža

*Standardi će biti ispunjeni i u tom aspektu
svoj doprinos će dati i najviši legislativni
organ Kosova*

Susret Daci - Brajšo

Aktuelna angažovanja oko realizacije standarda, privatizacije i ustavnih promena bile su osnovne teme današnjeg susreta, prdsednika Skupštine Kosova, Nexhat Daci sa glavnim zamenikom SPGS–a Čarls Brajšou, dan pre razmatranja procesa privatizacije i predloga za amandamentiranje Ustavnog okvira, koje će biti postavljen na plenarnoj sednici Skupštine Kosova.

Predsednik Skupštine, Nexhat Daci, je ovom prilikom naglasio da proces privatizacije mora biti nastavljen, dok govoreći o standardima on je rekao da će isti biti ispunjeni i u tom aspektu će dati svoj doprinos i najviši legislativni organ, kojeg on vodi. U tom duhu ovaj organ će izvršiti sve obaveze koje je preduzeo. Sa ustavnim promenama Kosovo će biti multietničko, odnosno, neće biti narušena etnička ravnoteža. U vezi stim on je naglasio da će ostati rezervisana mesta za manjine u Skupštine Kosova, dakle, još 10 mesta rezervisana sa srbe. Ali, treba se znati da celokupan rad oko promene Ustavnog okvira će biti obavljen na osnovi narodnog mandata, u kojoj funkciji je i aktuelni sastav Skupštine Kosova. Profesor Daci se izrazio da ne može biti saglasan sa statičkim stavom UNMIK–a, jer je potrebno da se izvrše promene u Ustavnom okviru u skladu sa zahtevima vremena.

SADRŽAJ:

Prvi korak ka stvaranju potpune ustavne osnove.....	3
Vrlo uspešne sastanke i razumevanje za težnje Kosova...	11
Reforma administrativnog uređenja i reforma lokalnih vlasti Kosova.....	13
Analiza je uradjena bez širih konsultacija.....	16
Ne oporezivati stvaralačku delatnost.....	18
Kosovo nema zakonsku infrastrukturu za zaštitu monumenata.....	20

Redakcija:

Šerif Konjufca, Šefčet Redžepi, Celal Ilyas, Edona Fetahu

Kontaktni telefoni:

038\ 211 186, 038\ 211 949, 038\ 211 189, 044\ 127 921

Tel/Fax: 038 211188

E-mail:

media@assembly-kosova.org

Web stranica:

www.assembly-kosova.org

Prvi korak ka stvaranju potpune ustavne osnove

Skupštinska procedura za izmenu pojedinih delova Ustavnog okvira je neophodna kako bi funkcionisale predstavničke i upravne institucije Kosova. Ove izmene pomoći će da se Vlada Kosova i kosovske institucije u narednom mandatu obogate novim upravnim nadležnostima i na neki način pomognu u pospešivanju finalnog rešenja statusa Kosova.

Na plenarnoj sednici od 8. jula, Skupština Kosova je razmotrila predlog amandmana na Ustavni okvir. Prisutne je obavestio predsednik Skupštine Nedžad Daci da je na osnovu Odluke Skupštine Kosova od 30. oktobra 2003. godine, Radna grupa završila rad na izradi amandmana na Ustavni okvir i iste prosledila Predsedništvu Skupštine Kosova na dalje razmatranje, odnosno Komisiji za pitanja pravosuđa, zakonodavstva i Ustavnog okvira – u skladu sa pravilom 9. priloga 2, pravilom 14, tačke 6. Poslovnika Skupštine Kosova, kako bi nakon razmatranja od strane Komisije, Predsedništvo iste stavilo na dnevni red na jednoj od plenarnih sednica, postupak koji je već sada obavljen.

Komisija je otpočetka zatražila saradnju sa predstavnicima Pravne kancelarije UNMIK-a.

Predlog za razmatranje prve grupe amandmana, kao i njihovo obrazloženje, podneo je Arsime Bajrami, predsednik Zakonodavne komisije.

Parlamentarna grupa Demokratske partije Kosova će dati načelnu i konkretnu podršku ovim amandmanima, iako

smo svesni da su ovi amandmani daleko od realne želje građana i naroda Kosova da imaju pravi i potpuni ustav.

Mi ocenjujemo da je ovo samo prvi korak ka stvaranju buduće potpune ustavne osnove i istinskog ustava, koji će u celosti izraziti legitimne težnje naroda Kosova.

Smatramo da će ove izmene pomoći da se Vlada i institucije Kosova u narednom mandatu obogate novim upravnim nadležnostima i da na neki način pomognu pospešivanju finalnog rešenja statusa Kosova.

Kao što je poznato, Komisija je dugo vremena radila i otpočetka zatražila saradnju sa predstavnicima Pravne kancelarije UNMIK-a i još otpočetka ovaj proces je bio otvoren za učešće eksperata Pravne kancelarije UNMIK-a. Oni su na početku to odbili. Kasnije, poslednji stav Pravne kancelarije UNMIK-a je da se odloži glasanje u Skupštini Kosova i da se formira zajednička komisija koja će u buduće pripremiti rešenja za izmene Ustavnog okvira.

Želimo da skrenemo pažnju Skupštini Kosova da tačka 14.3. Ustavnog okvira daje pravo Skupštini Kosova da uz podršku dve trećine poslanika izglasa inicijativu za izmenu Ustavnog okvi-

ra. Dakle, snaga ove Skupštine se sastoji samo u davanju predloga. Međutim, završni autoritet koji će odobriti ove ustavne izmene je, kao što je poznato, Specijalni predstavnik Generalnog sekretara.

Mi smatramo da ima dovoljno prostora i vremena da se eventualno sporna pitanja, dok se ne dekretira odobravanje ovih amandmana, reše između kosovskih institucija i UNMIK-a i svesni smo da nakon glasanja u Skupštini Kosova ima dovoljno prostora da se objasne sva sporna pitanja, kako bi proces izmene Ustavnog okvira bio zajednički. Ocenjujemo da je to i u interesu samog UNMIK-a, kako bi se pospešilo ostvarivanje Rezolucije 1244 i na neki način pripremlilo finalno rešenje statusa Kosova, koje će – kao što je poznato, biti omogućeno u 2005. godini, nakon evoluiranja standarda.

Radna grupa je u većini slučajeva uspevala da iste uskladi. U ime parlamentarne grupe predlažem da se danas izglasaju amandmani, isključujući amandman o zastupanju zajednica, koji će moći da se obradi i uskladi sa ostalim zajednicama i amandmanima sa alternativama. Znači, predlažem da se ovi amandmani ostave za kasniju fazu, kako bi se na današnjoj sednici Skupštine zaista postigao pun

konzensus i Skupština jednoglasno izglasala amandmane koji nisu sporni, zaključio je Arsim Bajrami.

Kosovo treba da ima ustav

Šef parlamentarne grupe Demokratskog saveza Kosova, Sabri Hamiti, naglasio je da s p r o v o d i m o redovnu proceduru unutar

Skupštine za izmenu pojedinih delova Ustavnog okvira, što je neophodno kako bi funkcionisale predstavničke i upravne institucije Kosova.

Komsije su obavile svoj posao. Skupština je u ranijim fazama podržala amandmane na Ustavni okvir, a naša parlamentarna grupa smatra da oni treba da se odmah izglasaju i mislimo da je ovo faza mogućnosti preuzimanja upravnih kapaciteta kosovskih institucija, jer kao što vam je poznato, naš stav je da Kosovo treba da ima ustav i mislimo da će ga ubrzo imati.

Za ovu fazu je neophodno da se amandmani izglase i mi ćemo ih glasati, te pozivamo i ostale da ih glasaju.

U ime Alijanse za budućnost Kosova Bujar Dugoli je rekao da još jednom i z r a ž a v a m o našu podršku i danas ćemo glasati za ove

amandmane za izmenu i dopunu Ustavnog okvira. Kao što je i ranije rečeno, imamo izvesne rezerve prema pojedinim amandmanima, kao što su amandmani 24, 35. i 36., koji su sa alternativama i zahtevamo da se ne izglasaju, već da se usklade u Komisiji i parlamentarnim

grupama i da nema podele u tom pogledu, već da ih unificiramo i ono što ne možemo danas da zvršimo ostavimo za narednu sednicu.

U ime parlamentarne grupe ostalih Gani Sadik je naglasio da smo 16. prošlog meseca dali primedbe u vezi izmene

Ustavnog okvira. Mi smo za izmene, ali imamo neke primedbe. Ja sam lično uručio predsedniku Komisije naše primedbe u pismenoj formi, ali na žalost, ništa nismo dobili napismeno. Sada zaista ne znamo kako da postupimo i šta da činimo.

Mi smo zatražili da se sastanemo u komisiji, da objasnimo ovaj problem međusobno. Mi smo za izmene Ustava i naši zahtevi su u okviru standarda i Ustavnog okvira. Ukoliko se to objasni od strane Komisije, mi ćemo sigurno glasati. Zato molim da se danas, ukoliko je moguće, ne glasa i da se ova tačka skine sa dnevnog reda.

U nastavku, Hiljmo Kandić je naglasio da je bio član Radne grupe za izmenu i dopunu Ustavnog o k v i r a .

Bošnjački SDA u celosti podržava da se pitanje izmene Ustavnog okvira, koje je na današnjem dnevnom redu, izglasa u skladu sa onim što je rekao i predsednik Komisije.

Skupština je zatim pristupila izglasavanju amandmana koji su podneti od strane dveju komisija. Arsim Bajrami, dajući objašnjenja u vezi sa onim što je rekao Gani Sadik, naglasio je da je u komisiji postignuta puna saglasnot svih parlamentarnih grupa i predstavnika

zajednica da se glasanje po amandmanu 21. odloži, a u međuvremenu Komisija će raditi na predlogu koji su dali predstavnici zajednica kako bi se uskladila pitanja i na jednoj od narednih sednica predložila rešenja. Naime, jedinstvena je odluka da se na ovoj sednici odloži glasanje po ovom amandmanu.

Takođe, mi smo se složili da svi amandmani sa alternativama, a takvi su 24, 35, i 36 amandman, odlože za kasnije usvajanje nakon prevazilaženja alternativa i postizanja jedinstvenog predloga, koji će zatim omogućiti kvalifikovano odlučivanje koje se predviđa ovim izmenama.

U vezi sa ovim, Gani Sadik je naglasio da smo u protekle tri godine glasali zajedno sa vama. Mi ne želimo ni sada da se izdvajamo. Međutim, verujem da se rešenje može naći. Možda je nesporazum postojao, a možda i ja nisam to dobro shvatio, ali možemo razgovarati u Komisiji i da tu nademo rešenje. Mi smo za Ustavne izmene a ne protiv njih.

Uz punu saglasnost poslanika, amandmani 21, 24, 35. i 36. skinuti su sa dnevnog reda.

U nastavku se pristupilo usvajanju amandmana u celosti. Poslanici su glasanjem usvojili amandmane, odnosno usvojili su izmene na Ustavni okvir bez ijednog glasa protiv i uz tri uzdržana glasa.

Usvajanje amandmana poslanici su pozdravili sa aplauzom.

Arsim Bajrami je izrazio zadovoljstvo što su na plenarnoj sednici izglasani amandmani i naglasio da uz ove amandmane UNMIK-u se mora proslediti i paket primedaba jezičkog karaktera koji je sastavni deo ovih amandmana i predložio da se u prilogu ovih amandmana dostave i primedbe Hidajeta Hisenija, koje su prihvaćene a koje se takođe odnose na jezičko uređivanje teksta.

Skupština Kosova je, na plenarnom zasedanju od 8 jula 2004 godine,

prihvatila 38 od 42 predložena amandmana koje je izradila radna grupa za izmenu i dopunu Ustavnog okvira Kosova.

U natavku dostavljamo celokupni tekst amandmana na Ustavni Okvir Kosova.

Preambula

Amandman-1

Naslov Ustavni okvir za privremenu samoupravu na Kosovu Zamenjuje se naslovom: Privremeni ustav

Amandman-2

Izraz: Privremene institucije i u celom tekstu PIS se zamenjuje izrazom: Demokratske institucije Kosova

Poglavlje I

Amandman-3

Tačka 1.1. preformuliše se i glasi : Kosovo je zemlja pod privremenom međunarodnom upravom i demokratskih institucija Kosova koje sa svojim narodom ima posebne istorijske, pravne, političke, kulturne i jezičke attribute.

Amandman-4

Tačka 1.3. preformuliše se i glasi : Opštine su osnovne administrativne teritorijalne jedinice lokalne vlasti sa odgovornostima utvrđenim kosovskim zakonodavstvom. Dodaje se nova tačka koja glasi : Lokalna vlast na Kosovu organizuje se u gradu Priština, u opštinama i lokalnim administrativnim jedinicima.

Organizacija, organizaciona struktura, nadležnosti i delokrug teritorijalnih jedinica uređuju se posebnim zakonom.

Unutrašnja delatnost administrativno teritorijalnih jedinica uređju-

je se statutom i drugim podzakonskim aktima u skladu sa ustavom i zakonom.

Opštinske granice su nepromenljive. Granice se mogu promeniti samo na osnovu odluke Skupštine Kosova.

Amandman-5

Posle stava 1. tačka 4. dodaje se:

Na Kosovu se primenjuje međunarodno pravo za njega obavezujuće.

Zakoni na Kosovu moraju biti u skladu sa prihvaćenim međunarodnim sporazumima i konvencijama.

U skladu sa ustavnim odredbama i u okviru svojih nadležnosti, odgovarajuće međunarodne sporazume sklapaju Skupština, predsednik Kosova, Vlada i opštinski organi vlasti. Sporazumi stupaju na snagu nakon njihovog usvajanja i ratifikovanja u Skupštini i objavljivanja u službenom listu.

Kosovske institucije vode brigu o delovima kosovskih zajednica i stanovnika Kosova koji se nalaze van Kosova u cilju očuvanja i razvoja njihovog identiteta i tradicije u skladu sa principima međunarodnog prava.

Kosovske institucije angažuju se i saraduju sa zainteresovanim stranama za zbrinjavanje stranih građana koji privremeno borave na Kosovo i njihovo tretiranje u skladu sa principima međunarodnog prava.

Pitanja koja se odnose na spoljnu politiku i međunarodnu saradnju uređuju se zakonom.

Amandman-6

Tačka 1.5. posle podtačke " (c) Vlada " dodati podtačku "(ç)

Ustavni Sud Kosova," i nastavlja se redosled po postojećem tekstu.

Amandman-7

Tačku 1.6. preformulisati:"Glavni grad Kosova je Priština."

Amandman-8

*Tačku 1.7.*preformulisati : "Simboli Kosova, njihova sadrzina i način upotrebe uređjuju se zakonom."

Poglavlje III

Amandman-9

Posle tačke 3.4. dodati novu tačku 3.5 kako sledi : "Ljudska prava i slobode uređjuju se posebnim zakonom."

Poglavlje IV

Amandman-10

Tačku 4.2. preformulisati : "Svako ima pravo da se izjasni ili ne izjasni kojoj zajednici pripada."

Amandman-11

Posle tačke 4.3 dodaje se nova tačka koja glasi: 4.4.Kosovske institucije poštuju i sprovode Evropske standarde o pravima zajednica.

Amandman-12

Tačka 4.4 a) da se izmeni : a) Slobodno koriste svoj jezik i pismo pred sudovima, organima, javnim tijelima (organima) i drugim organizacijama na Kosovu .

Tačka 4.4 d) da se izmeni :

d) Imaju jednake i adekvatne mogucnosti u pogledu zaposljavanja u javnim tijelima i javnim sluzbama na svim nivoima.

U taçci 4.4 (j) briše se reč "koji je u primeni "u dva sluçajeva.

Amandman-13

U tački 4.5 briše se druga rečenica do kraja.

Amandman-14

U tački 4.6 posle reči SPGS dodaju se reči "i demokratske institucije Kosova "

Amandman-15

Posle tačke 4.6 dodaje se nova tačka koja glasi:
"4.7.Prava i slobode zajednica na Kosovu uređuju se zakonom."

Poglavlje V

Amandman-16

U tački 5.1. (b) reči "Fiskalna i budžetska pitanja "zamenjuju se rečima "Fiskalna i budžetska politika."

Tačku 5.2. (i) brisati u celini.

Amandman-17

1. Demokratske institucije Kosova preuzimaju nove odgovornosti u ovim oblastima:

- oblast međunarodnih odnosa;
- oblast javnog reda, javne bezbednosti i zaštite u vanrednim situacijama;
- oblast pravde i pravosudnog sistema;
- oblast kontrole ustavnosti i zakonitosti;
- oblast lokalne vlasti; i
- oblast energetike.

2. Za vršenje odgovornosti u odgovarajućim oblastima osnivaju se izvršne i pravosudne institucije. ova tačka postaje tačka 5.9.

Poglavlje VI

Amandman-18

Menja se poglavlje 6 i glasi :
Zakon i javni red
Policajska Služba Kosova

1. Policijska služba Kosova je

odgovorna za javni red i bezbednost građana, za zaštitu prava i sloboda građana Kosova, sprečavanje i borbu protiv kriminaliteta , prikupljanje informacija, vršenje istra- ga i njegovo otkrivanje, zaštitu kosovskih institucija i obezbeđenje vladavine zakona .

2. Policijska služba Kosova funkcioniše pod autoritetom vlade Kosova.

3. Policijska služba Kosova je depolitizovana institucija u službi građana i javnih institucija Kosova.

4. Policijska služba Kosova u vršenju svojih funkcija je potpomognuta od međunarodne policije i snaga KFOR-a.

5. Organizacija, struktura i delatnost PSK uređuju se zakonom.

Poglavlje VII

Amandman-19

Poglavlje 7 preformuliše se i glasi
Zaštitni Korpus Kosova

1. Kosovo ima svoj Zaštitni korpus

2. Kosovski Zaštitni Korpus je profesionalna organizacija za brza reagovanja, ustanovljena zakonom, koja u slučaju elementarnih nepogoda i drugim

vanrednim slučajevima na Kosovu vrši brze intervencije u cilju javne bezbednosti i pružanja humanitarne pomoći.

3. Kosovski Zaštitni Korpus je pod autoritetom SPGS i demokratskih institucija Kosova.

4. Kosovski Zaštitni Korpus predstavlja depolitizovanu i profesionalnu organizaciju zasnovanu na kodeks ponašanja, pravila i odgovornosti u službi.

5. Organizacija , struktura i delatnost KZK uređuje se zakonom.

Poglavlje VIII

Amandman-20

Poglavlje 8 tačka 8.1; da se briše podtačka "(g)"

Poglavlje IX

Amandman-21

Tačka 9.1.3 podtačka (b) preformuliše se i glasi:

(b) Dvadeset (20) od 120 poslaničkih mandata ostaje rezervisano sa dodatnu zastupljenost nealbanskih zajednica na Kosovu u slučaju da ove zajednice u toku izbornog procesa nisu uspele da obezbede proporcionalnu zastupljenost u Skupštini Kosova.

i. Dodatna zastupljenost nealbanskih zajednica i podela njihovih mandata treba da bude proporcionalna broju važećih glasova koje dobijaju prilikom izbora za Skupštinu.

ii. Ako je neka nealbanska zajednica obezbedila proporcionalnu zastupljenost u Skupštini prilikom izbora, ona nema pravo na dodatne mandate.

iii. U slučaju kada su sve nealbanske zajednice obezbedile proporcionalnu zastupljenost u Skupštini preko izbornog procesa, 20 rezervisanih mandat dodeluju se proporcionalno broju dobijenih glasova svim političkim subjektima koji su učestvovali na izbore za Skupštinu.

Tačka 9.1.3 podtačka (c) preformuliše se i glasi:

Svako lice koje ima 18 godina starosti na dan izbora i uživa status građanina Kosova, ima pravo da glasa.

Amandman–22

Tačka 9.1.4. reči "Mandat Skupštine traje 3 godine." zamenjuje se rečima "Mandat Skupštine traje 4 godine"

Amandman–23

Tačka 9.1.6. podtačka (d): Posle reči "izrečene od strane...", dodati: "suda Kosova ili ..." i nastavlja se sa tekstem.

Amandman–24

Tačka 9.1.7. preformuliše se i glasi:

Skupština Kosova ima Predsednika i četiri (pet) podpredsednika koji se biraju na sledeći način:

a. predsednika i jednog podpredsednika Skupštine imenuje stranka ili koalicija većinske zajednice koja je dobila najveći broj glasova na Skupštinskim

izborima.

b.

1. Jednog podpredsednika Skupštine imenuje stranka ili koalicija iz većinske zajednice koja je dobila drugi po redu broj glasova na Skupštinskim izborima.

Alternativa:

2. Dva podpredsednika Skupštine imenuje stranka ili koalicija iz većinske zajednice koja je dobila drugi po redu broj glasova na Skupštinskim izborima.

c. Jednog podpredsednika Skupštine imenuje stranka ili koalicija iz većinske zajednice koja je dobila treći po redu broj glasova na Skupštinskim izborima.

č. Jednog podpredsednika Skupštine imenuje stranka ili koalicija koja se izjasnila kao predstavnik zajednice kosovskih Srba, odnosno ostalih zajednica koja je dobila najveći broj glasova na Skupštinskim izborima.

Skupština potvrđuje imenovanja formalnim glasanjem.

Predsednik i potpredsednici Skupštine sačinjavaju Predsedništvo Skupštine.

Rad i delokrug potpredsednika Skupštine uređuje se Poslovníkom Skupštine.

Amandman–25

Posle tačke 9.1.10 dodati novi stav koji glasi: "Pored glavnih i funkcionalnih komisija, Skupština formira i ad hoc komisije."

Amandman–26

Posle tačke 9.1.24 dodati novi stav koji glasi: "Poslanik se ne može zadržati ili pritvoriti bez odluke Skupštine o oduzimanju imuniteta, izuzev u slučaju kada je izvršio krivično delo za koje je predviđena kazna zatvora od preko 3. godina."

Amandman–27

1. Skupštine Kosova je odgovorna za:
– Donošenje odluke o proglašenju referendumu i utvrđivanje oblika odluke o kojoj će se direktno izjasniti građani sa pravom glasa.
– Usvajanje i Ratifikovanje sporazuma koje demokratske institucije Kosova sklapaju sa drugim zemljama,
– Usvajanje međunarodnih sporazuma iz oblasti svoje odgovornosti,
– Razvijanje međunarodne saradnje sa parlamentima drugih zemalja i sa međunarodnim institucijama,
– Ratifikacija međunarodnih konvencija i odgovornost za usklađivanje zakona Kosova sa međunarodnim zakonodavstvom,
– Angažovanje za integraciju u međunarodne parlamentarne institucije.

2. Ovim amandmanom se dopunjuje odredba 9.1.26 Ustavnog okvira.

Amandman–28

9.1.32. naziv: "Postupci za donošenje odluka" menja se i glasi: "Glasanje i postupci za donošenje odluka"

Amandman–29

U tačkama 9.1.33, 9.1.37 i 9.1.38 na kraju rečenice... i koji glasaju..., dodaju se reči: neračunajući one koji se uzdržavaju ili ne glasaju.

Amandman–30

U deo za procedure za usvajanje zakona (tačka 9.1.34) dodaje se stav:

Inicijativu za donošenje zakona mogu pokrenuti Vlada, poslanici, skupštinske komisije parlamentarne grupe, i građani koji imaju podršku najmanje 20.000 hiljade građana koji su deponovali potpise.

Amandman–31

9.1.41. Iza reči ... posebno tročlano

veće... dodaju se reči: jedan član – poslanik od onih koji podržavaju mociju, jedan član – poslanik ili visoki ovlašćeni službenik od strane sponzora zakona...

9.1.40. Poslednja rečenica: pet dana nakon dobijanja... i dr, postaje poseban stav kao što stoji u engleskoj verziji. Redosled ostalih stavova treba da bude u skladu za ovom izmenom.

Amandman–32

Tačka 9.1.44 preformuliše se i glasi : "Predsednik potpisuje svaki zakon koji je usvojila Skupština i prosledjuje ga SPGS–u na proglašenje koji će zakone proglašiti u roku od 30 dana."

Amandman–33

Tačka 9.1.48. reči: " u skladu sa zakonodavstvom UNMIK–a " preformuliše se i glase: "u skladu sa zakonom".

Amandman–34

9.2.3. Mandat Predsednika Kosova traje 4 godine.

Isto lice može biti izabran na ovoj dužnosti najviše dva puta.

Za Predsednika Kosova može biti izabrano lice koje na dan izbora ima najmanje 40 godina života.

Amandman–35

Tačka 9.2.4 brišu se reči " u primeni ", dok pod podtačkom (d) reči " Podnosi Skupštini izveštaj " zamenjuju se rečima " Obraća se Skupštini ",

Alternativa: da se reč " izveštaj " ne izmeni , vec da ostane onako kako je to u tekstu Ustavnog Okvira.

Tačka 9.2.4 dopunjuju se funkcije predsednika Kosova sledećim podtačkama:

1. Zastupa Kosovo na relacijama sa drugim zemljama u svim oblastima njegove odgovornosti prema Ustavu i zakonima,

2. Odlučuje o otvaranju predstavničkih kancelarija Kosova u inostranstvu, (alternativa:da se briše ova podtačka i da se prebaci kod ovlašćenja Vlade)

3. Imenuje predstavnike Kosova u predstavničkim kancelarijama u inostranstvu i prima kredencijalna pisma diplomatskih predstavnika na Kosovu,

4. Održava redovne kontakte sa svojim homolozima i predstavnicima inostranih zemalja i medjunarodnim institucijama,

5. Odlučuje o pitanjima iz oblasti spoljne politike i medjunarodnih odnosa u skladu sa Ustavom i zakonom,

6. Predlaže Skupštini i Vladi pripremanje i razmatranje pitanja od opšteg interesa za Kosovo,

7. Može pokrenuti inicijativu za održavanje referenduma,

8. Vršiti i druge poslove određene Ustavom.

Amandman–36

Tačka 9.2.8. zadnja rečenica menja se i glasi:

Alternativa 1:

Ako se nakon dva glasanja ne postigne dvotrećinska većina, u sledećem glasanju je potrebna većina glasova poslanika koji glasaju.

Alternativa 2:

Ako i prilikom drugog glasanja kandidat ne dobije potrebne glasove, parlamentarna grupa sa najvećim brojom poslanika predlaže novog kandidata za predsednika Kosova.

Amandman–37

Kod tačke 9.2.9 podtačke (d) posle reči "razrešenjem sa dužnosti" dodaju se reči "zbog kršenja Ustava i zakona" i nastavlja se sa tekstom.

Amandman–38

Posle tačke 9.2.9 dodaje se nova

tačka 9.2.10 koja glasi :

U slučaju kada prestaje mandat predsednika Kosova iz tačke 9.2.9 njegovu funkciju vrši predsednik Skupštine ,ali ne duže od 45 dana u kom roku mora se izabrati novi predsednik Kosova.

Amandman–39

Dodaje se nova tačka na deo 9.3.1. o Vladi.

Vlada Kosova :

1. Preduzima radnje iz oblasti medjunarodne saradnje u okviru svojih odgovornosti,

2. Posebnim zakonom utvrđuje unutrašnju strukturu Vlade uključujući i Ministarstvo inostranih poslova,

3. Preduzima mere i radnje na stvaranju uslova za uspostavljanje diplomatskih predstavništava na Kosovu.

Amandman–40

Četvrti deo "Pravosudni sistem" da se izmeni i reformuliše kao sledeće:

Pravosudna vlast

9.4.1 Pravosudna vlast se vrši od strane sudova

9.4.2 Pravosudna vlast je samostalna

9.4.3 Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona

9.4.4 Vrhovni sud Kosova kao sud najvišeg stepena sudstva ubezbedjuje jedinstvenu primenu Zakona i ravnopravnost gradjana u tom postupku

9.4.5 Predsednika vrhovnog suda Kosova uz prethodno mišljenje Generalne skupštine Vrhovnog suda Kosova i Sudskog veća Kosova, na predlog predsednika Kosova bira i imenuje Skupština Kosova.

9.4.6 Predsednik Vrhovnog Suda Kosova, bira se na četiri godine,

9.4.7 Formiranje, delokrug, sastav i organizacija sudova kao i sudske procedure uređuju se

zakonom.

9.4.8 Sudski pretresi su javni i odluke se javno objavljuju u ime Kosova. Izuzetno ovim zakonom mogu se utvrditi slučajevi isključivanja javnosti.

9.4.9 Na sudjenjima učestvuju i članovi porote. Učešće i rad porote određuje se zakonom.

9.4.10 Sudije uživaju imunitet u skladu sa zakonom

9.4.11 Sudije i sudije porote koji učestvuju na sudjenju ne mogu biti pozvani na odgovornost za izražavanje svog mišljenja ili za glasanje u toku donošenja sudske odluke, izuzev ako se ne radi o krivičnom delu – kršenju zakona od strane sudije.

9.4.12 Sudija protiv kojeg je pokrenut krivični postupak za krivično delo ne može biti pritvoren bez odobrenje Sudskog veća Kosova

9.4.13 Vreme ostajanja sudije na dužnosti se ne može ograničiti

9.4.14 Izuzev stava 1. ovog člana po prvi put na početak vežbanja dužnosti sudije se menuju za period ograničeno na 5 godina. Posle drugog imenovanja sudija vežba svoju dužnost na neograničeno vreme

9.4.15 Mandat sudije Vrhovnog suda Kosova ističe kada:

- kada podnese ostavku
- a ukoliko izgubi stalno sposobnost za vežbanje dužnosti sudija
- ukoliko se kazni pravosnažnom sudskom odlukom za vršenje krivičnih dela i tako postaje nedostojan vežbanju dužnosti sudije
- ukoliko se u skladu sa zakonom zbog kršenja discipline tako odluči Sudsko veće Kosova

9.4.16 Protiv odluke o razrešenju sa dužnosti sudija ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema odluke Ustavnom sudu Kosova.

9.4.17 Protiv odluke Sudskog veća Kosova u vezi sa disciplinskom odgovornošću, sudija ima pravo da podnese žalbu u roku od

15 dana od dana prijema odluke, Ustavnom sudu Kosova

9.4.18 U vezi žalbi na osnovu stava 4. i 5. ovog člana Ustavni sud Kosova u roku od 30 dana od dana prijema žalbe. Odluka Ustavnog suda Kosova izuzima pravo na Ustavnu tužbu

9.4.19 Premeštaj sudija ne može da se vrši bez njihove saglasnosti, sem u slučaju ukidanja suda ili kada to zahtevaju potrebe reorganizacije pravosudnog sistema u skladu sa zakonom

9.4.20 Sudija ne može da obavlja ni jednu drugu dužnost ili delatnost koja su u suprotnosti sa dužnošću sudija

9.4.21 Sudije imenuje i razrešava i o njihovom disciplinskom odgovornošću odlučuje Sudsko veće Kosova u skladu sa Ustavom i zakonom.

9.4.22 U proceduri imenovanja Sudskog veća Kosova je dužan da obezbedi mišljenje odgovarajuće skupštinske komisije Kosova.

9.4.23 Sudsko veće Kosova ima 11 člaova iz reda sudija advokata i univerzitetskih profesora koje imenuje Skupština Kosova na način i prema predviđenom postupku. Većina članova sudskog veća Kosova treba da budu iz reda sudija.

9.4.24 Predsednici sudova ne mogu biti birani za članove Sudskog veća Kosova.

9.4.25 članovi Sudskog veća Kosova biraju se na četiri godine bez prava reizbora.

9.4.26 Predsednika Sudskog veća Kosova bira većina članova Sudskog saveta Kosova tajnim glasanjem na dve godine.

9.4.27 Delokrug Sudskog veća Kosova uređuje se zakonom.

Tužilaštvo

9.4.28 Tužilaštvo je samostalni sudski organ ovlašćeno i obavezno da deluje protiv vršioca krivičnih dela i drugih kažnjivih dela, da preduzme pravosudne radnje s ciljem da štiti kosovsku

imovinu kao i upotrebi javna sredstva radi zaštite Ustava i zakona.

9.4.29 Tužioca Kosova imenuje na četiri godine Skupština Kosova na predlog Vlade Kosova uz prethodnu saglasnost Tužilačkog veća Kosova.

9.4.30 Prilikom prvog mandata vršenja dužnosti zamenici tužioca imenuju se na pet godine. Posle narednog ponovnog imenovanja zamenik tužioca obavlja svoju dužnost na neodređeno vreme.

9.4.31 Zamenike tužioca imenuje i razrešava i o njihovoj disciplinskoj odgovornosti odlučuje Tužilačko veće Kosova.

9.4.32 Tužilačko veće Kosova imenuje Skupština Kosova na način i po postupku koji je određen zakonom. Većina članova Tužilačkog veća Kosova treba da bude iz reda zamenika tužioca.

9.4.33 Glavni tužioci ne mogu biti članovi Tužilačkog veća Kosova

9.4.34 Delokrug, organizacija i način rada Tužilačkog veća Kosova uređuju se zakonom.

9.4.35 Osnivanje organizacija, delokrug i nadležnost tužilaštva uređuju se zakonom.

Amandman 41

Podnaslov "Posebno veće Vrhovnog suda za pitanja Ustavnog okvira" postaje " odeljak 9.5", pod naslovom: "USTAVNI SUD KOSOVA" sa sledećom sadržinom:

9.5.1 Ustavni sud Kosova ima 9 sudija koje bira Skupština Kosova na 8 godina iz reda eminentnih pravnika naročito sudija tužioca advokata i univerzitetskih profesora iz oblasti pravde

9.5.2 Postupak kandidovanja sudija Ustavnog suda Kosova i predlog za njihov izbor primenjuje odgovarajuća komisija Skupštine Kosova nadležna za ustavna pitanja.

9.5.3 Ustavni sud Kosova bira

predsednika suda na 4 godine.

9.5.4 Sudije Ustavnog suda Kosova ne mogu da obavljaju nijedno drugu javnu ili profesionalnu dužnost.

9.5.5 Sudije Ustavnog suda Kosova uživaju imunitet isto kao i poslanici Skupštine Kosova.

9.5.6 Sudija Ustavnog suda Kosova može da se razreši dužnosti pre isteka mandata za koji je izaban: ukoliko daje ostavku; ukoliko se kazni zatvorom, ili ukoliko se pravosnažnim sudskim rešenjem proglasi nesposobnim da obavlja svoju dužnost.

9.5.7 Ustavni sud odlučuje o:

- o uskladjenosti zakona sa Ustavom
- uskladjenosti drugih normativnih akata sa Ustavom i zakonom
- može da oceni ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost drugih akata koji su prestali da se primene a ukoliko se od njihovog prestanka do dana podnošenja zahteva ili nekog predloga za pokretanje postupka nije prošlo više od jedne godine.
- Odlučuje o Ustavnim pritužbama protiv posebnih odluka centralnih institucija Kosova, institucija i jedinica lokalne samouprave ukoliko se tim odlukama povredile osnovne ljudske slobode i prava čoveka i građana kao i pravo lokalne samouprave garantovano Ustavom Kosova.
- Sprovodi realizaciju ustavnosti i zakonitosti kao i prati protivustavnost i protivzakonitost koji se suočava i o tome izveštava Skupštinu Kosova.
- Odlučuje o sukobu nadležnosti između organa pravosudne izvršne i zakonodavne vlasti.
- Odlučuje u skladu sa Ustavom o odgovornosti predsednika Kosova,
- Nadzire Ustavnost programa i delatnosti političkih partija i u

skladu sa Ustavom može da obustavi njihov rad.

- Nadzire ustavnost i zakonitost izbora i referendumata i ujedno rešava sporove koji nisu u nadležnosti sudova.
- Obavlja i druge poslove Ustavom utvrdjene.

9.5.8 Ukoliko Ustavni sud zaključi da jedna institucija nije donela odredbe za primenu Ustava zakona i drugih odredaba a koje su bile dužne da donesu, o tome izveštava Vladi dok o odredbama koje je bila dužna da donese Vlada, izveštava Skupštini Kosova.

9.5.9 Ustavni sud stavlja van snage zakon ako zaključi da je protivustavan

9.5.10 Ustavni Sud Kosova stavlja van snage ili ukida druga normativna akata ukoliko konstatuje da je protivustavan i protivzakonit.

9.5.11 Ukoliko Ustavni sud, u slučajevima kao u članu 14. stav 1., 3 Ustava (amandman 2), konstatuje da zakon nije bio u skladu sa Ustavom, ili ukoliko drugi akt nije bio u skladu sa Ustavom i zakonom, donosi odluku o potvrđivanju takve neustavnosti odnosno nezakonitosti.

9.5.12 Postupak i uslovi za izbor sudija Ustavnog suda Kosova i njihovog razrešenja dužnosti, uslovi i rokovi za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti, postupak i primena njenih odluka, zaštita osnovnih ljudskih i građanskih prava i druga značajna pitanja za vršenje radne dužnosti Ustavnog suda Kosova određuju se Ustavom i zakonom.

9.5.13 Ustavni zakon se donosi prema određenoj proceduri o izmeni Ustava

9.5.14 Unutrašnja organizacija Ustavnog suda uređuje se njegovim poslovnikom

Amandman-42

U Ustavnom Okviru za privremenu samoupravu posle Poglavlja 9 dodaje se novo Poglavlje 10 koje glasi:

Poglavlje 10

REFERENDUM

10.1. Narod, 50.000 građana sa pravom glasa, ima pravo da traži od Skupštine Kosova proglašenje referendumata o donošenju odluke o pitanjima koja se smatraju od posebne važnosti za celokupno stanovništvo Kosova.

10.2. Skupština Kosova, predlogom ne manje od petine poslanika ili na predlog Vlade, može da odluči o pitanjima od posebne važnosti za narod Kosova, da se raspiše referendum.

10.3. Rešavanje konačnog statusa Kosova, nakon faze tranzicije administriranja od Misije UN, daje se na referendum.

10.4. Pravo na referendum imaju i građani jedne opštine Kosova o pitanjima koja su u nadležnosti opštinskih vlasti.

10.5. Principi i procedure referenduma predviđaju se zakonom.

10.6. Ni jedno pitanje koje se odnosi na ograničavanju onsovnih prava, sloboda čoveka i prava zajednica, kao i finansijske obaveze države ne mogu biti pitanja o kojima se raspisuje referendum.

10.7. Ustavni sud Kosova prethodno razmatra ustavnost postavljenih pitanja na referendumu, prema članu 1. tačka 1, 2, 3, i 4. u roku od 60 dana.

10.8. Važnost posebnih pitanja predviđenih članom 1. tačke 1,2,3 i 4. nisu predmet razmatranja u Ustavnom sudu.

10.9. Dan referendumata određuje Skupština Kosova, odnosno skupština opštine u roku od 45 dana od donošenja pozitivne odluke Ustavnog suda, ili nakon isteka roka koji je imao sud za donošenje odluke.

Poglavlje 10 postaje Poglavlje 11 i tako redom.

Vrlo uspešne sastanke i razumevanje za težnje Kosova

Predsednik Skupštine Kosova je zahtevao prenošenje svih odgovornosti na izabrane demokratske structure vlasti na Kosovu, izgradnju svih kapaciteta upravljanja, kompletiranje svih ministarstava, izuzev ministarstva za odbranu, naglasivši da je prisutnost NATO-a na Kosovu potrebno, jer je ono i simbol stabilnosti u regionu.

Postizanje nezavisnosti je potrebno ne samo kao težnja kosovara, već i uverenje naših međunarodnih prijatelja.

Predsednik Skupštine Kosova, akademik Nedžat Daci, sutra završava višednevnu posetu SAD. Za vreme posete, predsednik Skupštine Kosova je održao sastanke u Stejtdepartmentu, Kongresu i Senatu SAD. On je takođe održao predavanje u međunarodnom centru "Vudrov Vilson" kao i okrugli sto u Stejtdepartmentu.

Predsednik Skupštine Kosova je sa zvaničnicima SAD razgovarao o strategiji izlaska UNMIK-a, izgradnji kapaciteta uprave Kosova i reformi lokalne vlasti na Kosovu.

Nedžat Daci je naveo da je UNMIK bio uspešan protekle tri godine i postigao dobre rezultate na obnovi i stvaranju upravnih struktura, međutim sada je postao nepotreban i njegova struktura ne može voditi procese napred. S toga su potrebne izmene, menjajući njegov mandat, uklanjajući ga sa lokalnog nivoa, dok na nivo Kosova da ima savetodavnu misiju i neke segmente nadzora, kada je reč o poštovanju međunarodnih konvencija i primeni zakona.

Predsednik Skupštine je rekao da ne treba zaboraviti najuspešniju međunarodnu intervenciju nakon drugog svetskog rata. Prema tome, potrebno je da se ona uspešno okonča, preuzimajući odgovornost na sebe za svoju budućnost kosovari, integrišući Kosovo kao jednu demokratsku zemlju u integrisanu Evropu i u uz stalno prijateljstvo i prisutnosti SAD na Kosovu, prema kome narod Kosova oseća veliku zahvalnost.

Predsednik Skupštine Kosova je

zahtevao prenošenje svih odgovornosti na izabrane demokratske structure vlasti na Kosovu, izgradnju svih kapaciteta upravljanja, kompletiranje svih ministarstava, izuzev ministarstva za odbranu, naglasivši da je prisutnost NATO-a na Kosovu potrebno, jer je ono i simbol stabilnosti u regionu.

Nedžat Daci je u SAD izneo i svoj predlog za reformu lokalne vlasti na Kosovu predlažući formiranje novih opština na Kosovu prema teritorijalnom principu i strukturi stanovništva, navodeći da bi to rešenje najbolje odgovaralo sadašnjoj situaciji, a i zahtevima građana Kosova za bolje usluge i ispunjavanje njihovih potreba i zahteva lokalne vlasti. Daci je zatražio pomoć za jačanje policijske službe Kosova, izgradnju svih struktura ove službe, koja će biti sposobna da obezbeđuje mir i red za sve građane i uspešno kontrolisala granice Kosova, te biće uvek spremna da se bori i da spreči organizovani kriminal i terorističke pokušaje na Kosovu.

Svi su sastanci bili veoma konkretni uz predstavljanje faktičkog stanja i iznošenje činjenica koje ukazuju da

kosovari znaju sami da upravljaju zemljom u okviru Evrope poštujući i primenjujući demokratske standarde i poštovanje prava i sloboda građana bez razlike, poštujući prava i slobode zajednica i ostale posebnosti građana Kosova.

Predsednik Skupštine Kosova je istakao da je u SAD došao da izrazi svoju zahvalnost na dosadašnjoj pomoći narodu Kosova i da ujedno informiše o aktuelnom stanju, prezentiranje težnji i pružanje činjenica, viziju i strategiju kosovskog rukovodstva, tražeći i dalje pomoć za privođenje kraju započetih procesa na Kosovu radi izgradnje punih kapaciteta upravljanja i preuzimanja odgovornosti i obaveza izabranih demokratskih institucija na Kosovu.

Na svim sastancima, predsednik Skupštine Kosova je primljen sa razumevanjem i poštovanjem za institucije koje on predstavlja kao i za vizije strategije o budućnosti, što je u psimenoj formi i konkretnim zahtevima predstavio zvaničnicima SAD. On je zatražio puno partnerstvo i saradnju na pronalaženju efikasnih, trajnih i dobrih rešenja za uspešan završetak međunarodne misije na Kosovu.

Predsednik Daci je naveo da nezavisnost Kosova nema alternative u pravci stabilizacije regiona kao jedino pravedno rešenje. Nezavisnot je potrebno postići, ne samo kao težnju kosovara, već i kao ubeđenje i težnja naših međunarodnih prijatelja. To je potrebno uraditi u punoj saradnji i partnerstvu što će obezbediti potrebne garancije za demokratsko i stabilno Kosovo i jaka garancija za poštovanje zakona i demokratskih standarda upravljanja kao i poštovanje prava svih etneta koji su ravnopravni građani Kosova.

Kompletiranje Vlade i obavljanje nadležnosti

Ukoliko se ne ispuni volja naroda Kosova, stupićemo u fazu turbulencija i opasnosti

Predsednik Skupštine Kosova, Nedžat Daci primio je danas specijalnog predstavnika generalnog sekretara u UN, Kofi Anana, ambasadora NATO-a Kai Eide i informisao o razvojinama na Kosovu. G.-din Daci na sastanku sa ambasadorom Eide izrazio je svoj poznati stav o neispunjavanju misije UNMIK-a na Kosovu i neophodnost obavljanja većih nadležnosti od strane domaćeg

rukovodstva.

Posebni značaj na ovom sastanku Daci je pridao stagniranju na ekonomskom i socijalnom planu i zakašnjenju na definisanju finalnog statusa zemlje, shodno političkoj volji naroda Kosova.

Ukoliko se nešto ne izmeni na ovom planu stupićemo u fazu političkih turbulencija i velikih opasnosti, naveo je profesor Daci. On je zatražio da se Vlada Kosova

kompletira sa svim ministarstvima osim Ministarstva za odbranu.

Ukoliko se ne ispune legitimni zahtevi naroda Kosova, odgovornost snose oni koji ne dozvoljavaju razvoj ekonomskih kapaciteta, kapaciteta upravljanja, pravde i bezbednosti na Kosovu, izričito je naglasio predsednik Skupštine g. Daci na sastanku sa ambasadorom Eide.

Nezadovoljstvo sa materijalnim položajem naučnih institucija

Susret Daci - Popa

Predsednik Skupštine Kosova Nedžat Daci danas je primio predsednika Akademije nauka Albanije Ylli Popa u čijem društvu je bio i predsednik Akademije nauke i umetnosti Kosova Redžep Ismaili. U centru pažnje ovih razgovora bila su pitanja međusobne saradnje akademije, njihov društveni i materijalni položaj, kao i funkcija u sveukupnom razvoju društva. Profesor Daci je naglasio da je nezadovoljan materijalnim stanjem u kome se nalazi Akademija nauka i umetnosti Kosova koja nema odgovarajuću moralnu i materijalnu podršku. Ne možemo se složiti sa time, – rekao

je Daci – da još uvek nemamo zakon o nauci kao osnova dinamičnijeg razvoja nauke i naučnih institucija na Kosovu u celini.

Predsednik Albanske akademije nauka Ylli Popa je istakao da se i nauka u Albaniji susreće sa istim problemima. Govoreći o aktuelnim projektima ove akademije, on je kazao da albanska vlada podržava projekte ove visokonaučne institucije. Sagovornici su bili jedinstveni u konstataciji da je saradnja između akademija Albanije i Kosova vrlo plodna s perspektivom daljeg produbljanja u svim oblastima nauke.

Nepokolebljiva volja za vodećim angažovanjem SAD u svim procesima koji se odvijaju na Kosovu

Predsednik Skupštine Kosova, akademik Nedžat Daci, primio je danas u oproštajnu posetu šefa Američke kancelarije u Prištini, gospođu Marcie Ries. Visoko ceneći angažovanje SAD u ukupnim procesima na Kosovu, kao i želju za daljom vodećom ulogom američke politike u procesima koji se vode na Kosovu, predsednik Skupštine Kosova Daci govorio je i o doprinosu gospođe Ries i kancelarije koju je ona vodila u tim procesima. U tom duhu predsednik Daci govorio je i o vodećoj i vrlo pozitivnoj odlučivačkoj ulozi ove diplomatkinje, naročito tokom zadnja tri meseca. Pod njenim rukovodstvom zabaleženo je više rezultata na stabilizaciji političke situacije i stvaranju jasne perspektive za Kosovo, nego za jednu ili dve godine pod rukovodstvom UNMIK-a. Mišljenja gospođe Marcie Ries bila su odlučna za moje političko poziciranje. Akademik Nedžat Daci izrazio je nepokolebljivo uverenje da će snažno prisustvo Vašingtona na Kosovu, zajedno sa Brukselom skratiti mnoge procese, omogućujući Kosovu i Balkanu jasnu viziju privredne stabilizacije i boljeg standarda života. To će stvoriti dobru političku sredinu za bolju budućnost Kosova.

Osnovni predlog:

Reforma administrativnog uređenja i reforma lokalnih vlasti Kosova

Ciljevi i obrazloženja

Sadašnja teritorijalno – administrativna podela Kosova je prevaziđena. U osamdesetim godinama XX veka, bile su stvorene nove opštine, stvorivši sveukupno 31 opštinu, a kasnije su formirana i 5 administrativna okruga. Ova struktura danas ne odgovara Kosovu, iz razloga da su stvoreni novi uslovi i da ta podela nije učinjena po fizičko–geografskim kriterijumima terena i po kriterijuu broja stanovnika, odnosno stanovništva, koje u određenoj opštini želi da realizuje svoje potrebe, kao i da učestvuje u lokalnoj vlasti. Stari sistem nije mogao da prati u dovoljnoj meri evropske standarde u ovoj oblasti, i nisu bili stvoreni zakonski uslovi. Zato, se cilja na novu teritorijalno – administrativnu podelu, ispunjavaje zahteva građana, koji će biti ispravni i u skladu sa situacijom na terenu, i učiniće upravo dobrovoljnim izjašnjavanjem samih građana putem institucija u konkretnim naseljima, selima ili mesnim zajednicama. Nakon nove teritorijalne podele, prenosile bi se odgovornosti obaveze, kao i poslovi, zadaci i usluge koje se vrše na opštinskom novou, kao i struktura i izbor organa vlasti, odnosno zakonom usvojenim od Skupštine Kosova određiće se nivo vlasti

Ideja:

Bazirajući se na činjenici da teritoriji Kosova ima 10.880 km² i da je broj stanovnika oko 2.4 miliona. Imajući u vidu i fizičko–geografske karakteristike terena, ravničarskog i brdskog područija kao i gustinu naseljenosti stanovništva na km², predlažemo da Kosovo ima dva nivoa administrativno – teritorijalne podele i lokalne vlasti kao celine:

1. Opština

2. Grad

OPŠTINA – Planira se da Kosovo ima oko 70 opština kao administrativno teritorijalne jedinice. Svaka opština imala bi od 70–100 km² u zavisnosti predloga građana Kosova, koliko se opština formira na celom Kosovu, jer moraju se sakupiti svi predlozi i da se ne nametnu od centra, zavisno da li je teritorija ravničarska ili brdsko – planinska, npr. opština u kosovskoj ravnici, ili opština u rejonu Gore, Opoje, Rugova ili Šalje..., razlikovale bi se međusobno po teritoriji i stanovništvu.

Ovaj kriterijum mora da bude, da teritorija opština ne bude veća nego jedan prema dva, da se ne stvaraju ogromne opštine koje bi ličile na rajon ili okrug, ali ni patuljaste opštine koje bi ličile na mesnu zajednicu ili selo.

Razlika u veličini između opština ne može da bude velika iz razloga što nadležnosti, obaveze i odgovornosti opština kao teritorijalnih ,administrativnih ,a može se reći i političkih jedinica , mora da ih imaju podjednaki i regulisanim zakonom.

Mora se računati i približna udaljenost naseljenih mesta od opštinskog centra tako da bude u proseku od 5 do 7 kilometara prave linije, da se određuju koliko – toliko jednaki uslovi za sve stanovnike za ispunjavanje potreba, vlasti, administracije, prosvete, zdravstva, komunalija, poštanskih i javnih usluga, uslugaa vatrogasaca itd.

GRAD – Kosovo treba da ima 7 gradova kao što su: Priština, Gnilane, Uroševac, Mitrovica, Prizren, Peć i Ćakovica. Ovi gradovi su i veliki urbani centri sa velikom koncentracijom stanovništva što je

karakteristika za gradove sa velikom koncentracijom stanovništva na maloj površini. Mora se odrediti teritorija grada jasno i dobrovoljno od strane stanovništva.

Ova teritorija se deli na opštine, poštujući određene kriterijume kao što je broj stanovništva, teritorijalna rasprostranjenost , infrastruktura puteva, javnih objekata, škola, ambulanti, pošta itd. i ove opštine se povezuju u gradsku zajednicu. Gradske opštine ne treba da imaju strukturu vlasti ruralnih opština, jer nemaju potrebu za to ,nego mogu da budu povezane uz gradsku zajednicu, što će se učiniti i planiranje za celi prostor teritorije grada, normalno nakon zahteva i koordinacija samih gradskih opština i po prioritnim potrebama koje su određene.

Prenošenje vlasti

Nakon administrativno–teritorialnog preuređenja Kosova koje će se urediti zakonom usvojenim od Skupštine Kosova i nakon utvrđenja teritorija gradova i ruralnih opština će se prenositi vlast, odnosno utvrditi nivo vlasti koje će opštine autonomno ostvariti.

Nakon definisanja centarne vlasti i karaktera vlasti na centralnom nivou, to će funkcionisati kao i u svakoj zemlji budući da se teritorijalno–administrativna politička celina Kosova stvara preduslov i omogućava podelu i prenos vasti na opštinskom–lokalnom nivou. Ovo će se urediti posebnim zakonom o lokalnoj vlasti, odnosno o opštinskoj vlasti kojim će se predvideti konkretne funkcije, funkcionisanje ministarstva i usluga organizovanih u okviru odgovarajućih ministarstava, odnosno utvrdiće se koji je deo vlasti centralnog nivoa, a koji je deo vlasti opštinskog–lokalnog nivoa,

njihova koordinacija i koje su odgovornosti opština, a koje su odgovornosti vlasti centralnog nivoa Kosova. Opštine će imati svoju izvršnu vlast i svoje skupštine, izabrane po principu jedan građanin–jedan glas, razume se obavezno putem utvrđenih mehanizama. U Skupštini i u Vadi će biti zagarantovano zastupanje svih struktura koje karakteriše lokalno stanovništvo, obuhvatajući političko, etničko, polno, versko i dr. zastupanje.

Opština će vršiti sve svoje funkcije na svojoj teritoriji koje se tiču kosovskog nivoa, obuhvatajući administraciju, sudstvo, policiju, zdravstvo, sve komunalne usluge, puteve, kanalizaciju, PTT usluge, u okviru svojih obaveza i odgovornosti koje ima i koje će se predvideti usvojenim zakonima na Skupštine Kosova. Opštine, zavisno broju stanovništva i interesa utvrdiće ravnopravnu upotrebu jezika i pisma na opštinskom–lokalnom nivou, dok će putem prevoda i komunikacija sa instancama vlasti svaki građanin uživati pravo da se obrati organima na svom maternjem jeziku, ali i da dobije odgovor takođe na maternjem jeziku. Zavisno od angažovanih materijalnih sredstava i mogućnosti, ali i kadrovskih potencijala, idr. u opštinama će se vršiti i administrirati određene usluge na primer izgradnja puteva opštinskog centra i sela, dakle svi sporedni putevi (druge i niže kategorije), zatim vodovod i kanalizacija, čistoća, zdravstvene usluge na nivoima doma zdravlja, ambulanti, pošta i dr. Razume se magistralni putevi, pravosudni sistem, policija, sistem obrazovanja, sistem zdravstva ... i sve ostale usluge, kao što su PTT, električna energija će se urediti prema planiranju na centralnom nivou od odgovarajućeg ministarstva u saradnji sa opštinskim strukturama, koristeći mogućnosti koje one imaju kao u kadrovskom tako i okviru drugih resursa.

Šta se namerava ?

Da Kosovo ima funkcionalan sistem

upravljanja i da njeni građani lakše i u skladu sa njihovim interesima ispune svoje težnje, želje i potrebe kao građani ma gde se oni nalazili, razume se kao građani Kosova i građani regiona, oblasti, naselja, ili kao građani određene etničke, verske ili političke pripadnosti. Samo jednim nivoom administrativno–političkog organizovanja, tj. organizovanjem opština, kosovski građani će bez tenzija ostvariti sve svoje zahteve i potrebe, realizovati sve odgovornosti i obaveze koje imaju prema sebi, porodici, naselju, selu, opštini, Kosovu ali i prema svojoj etničkoj i verskoj zajednici. Dakle, sve će se to realizovati samo po sebi bez ikakvih potreba za tenzijama niti političkim sporazumima, koncenzusu ili arbitražama

međunarodnih institucija. Kosovo će funkcionisati kao građanski entitet uz poštovanje i zaštitu etničkih ali i posebnosti okruga i njenih građana. Time će se izbegavati nacionalni interes kao osnovno polazište organizovanja opština ali i kao polazište za podelu lokalne vlasti. Izbegavalo bi se takođe stvaranje regiona i kantona "kao zagarantovane zaštitnice" određenih itniteta koje su izvor kontradiktornosti sa centralnom Kosovskom vlašću ali i kao faktičko stanje za teritorijalnu podelu na etničkim crtama u trenutku

odlučivanja konačnog statusa Kosova na način "Građanin plus teritorija" i pripajanje drugim državama...

Opštinskim preuređenjem korpus ostvarivanja građanskih prava je potpuno ispunjen i u tom okviru i realizacija etničkih prava, ravnopravna upotreba jezika, školovanje, zapošljavanje, ne bi se videlo dalje kao barijera već kao realizacija prava lokalnih stanovnika opštine kao princip postojeće i poštovane stvarnosti.

Nekoliko primera

Opština Elez Han (denaral Janković), najjužniji Kosovski kraj gde će građani gradskih i seoskih naselja s obe strane Kačančke

klisure realizovati sve svoje težnje kao lokalno stanovništvo ali i kao Kosovski građani. Ovu Kačančku teritoriju, od Kačanika deli klisura dugačka sedam kilometara koja je vrlo nepraktično nenaseljena za realizaciju obaveza u Kačaniku kao opštinski centar. U novoj opštini svi stanovnici će lakše realizovati svoje opštinske usluge, koristili bi opštinsku privrednu infrastrukturu ali i carinsku pograničnu tačku i fabriku cementa za zapošljavanje i ispunjavanje svojih potreba kao lokalno stanovništvo koje živi i stanuje tamo. Međutim, time bih se i seoska

infrastruktura i razvojni interesi za stročarstvo u Šarplaninskom masivu i karadaka evidentirali bih se i lakše razvijali i lakše našli i investitori.

Opština Zaskok obuhvatila bi selo Dubrava gde žive oko 2.000 Aškalije, selo Zaskok, Plešina, Doganaj, Burnik gde živi Albansko stanovništvo. To je teritorija duž Šarplanine, planinski i ravničarski teren sa svojim životnim posebnostima ali i sa svojim razvojnim specifičnostima.

Opština Gračanica, koja ima većinsku Srpsku strukturu stanovništva je ravničarska opština koja obuhvata i druga srpska sela kao što su Prekoce, čaglavica, Laplje Selo, ali koja može da inkorporiše i albanska sela kao što su Marevce i Slivovo. Tako će se kroz građanski interes realizovati i etnički interes, upotreba jezika i pisma, školovanje, zapošljavanje i dr.

Opština Mamuša u Prizrenskom

regionu naseljena je uglavnom stanovništvom Turske nacionalnosti. Opština žur u Prizrenu Opština Šalja u Mitrovačkoj Bajgori O svemu tome će se dati fizičko–geografske, ekonomske osobine, osobine resursa i bogatstva, etničke karakteristike, strukture stanovništva kao i konkretne prednosti njihovih postojanja kao opštine ali i razvojna prednost. O svim tim reformama, razume se, potreban je popis stanovništva kako bi se imalo konkretan pregled broja stanovništva i njegova struktura i etnička i polna, profesionalna i dr., mada to nije predulov jer za to mogu da nam posluže raniji popisi, ali takodje je i stanovništvo zajedno sa teritorijom zajednički element za administrativno–teritorijalnu novu podelu i za funkcionisanje lokalne vlasti.

Takođe smatra se da kompjuterskom obradom podataka, neće se povećati

administracija povodom nove podele opština na Kosovu, na protiv građani će pomoću ID karticom i ličnim kodom moći da dobiju sve podatke i obrazce o civilnom stanju, katastru, za podmirivanje poreskih obaveza i slično. U opštinskim kancelarijama građani će imati posla samo sa evidencijom ili overom dokumentacije.

Juni 2004. godine

Predlog predsednika Skupštine Kosova o administrativnoj raspodeli Kosova i reforma lokalne vlasti na Kosovu, službeno je dostavljena i parlamentarnim strankama Kosova, kancelarijama zemalja članice Kuint–a, kao i medijima. Svrha ovog projekta je, da se podstiče debata o reformi u ovim pitanjima i da o tome, kažu svoju reč opštine i sami građani Kosova, da predlažu i ponude najprilagodnija rešenja, koja su u njihovom interesu i u interesu celog Kosova.

Ustav Kosova – izraz interesa svih

Različite nacionalnosti Kosova su njegovo bogatstvo, rezultat kulturno–historijski okolnosti i to pomaže Kosovu da ono postane suverena i nezavisna država

Nafiye Gaš

Ustavni okvir o privremenoj samoupravi na Kosovu koji je donet 15. maja 2001. godine očitno mora da se izmeni u pojedinim glavama i članovima, jer ni sa političkog ni sa pravnog stanovišta nije opravdano da osnovni pravno–politički dokument Kosova ostane nepromenjen od početka mandata UNMIK–a pa do konstituisanja samoupravnih demokratskih institucija Kosova, odnosno

završetka tog mandata. UNMIK ne može uspešno da obavlja svoju misiju ukoliko ne prenosi vlast na domaće institucije i ukoliko se to ne sankcioniše novim ustavom Kosova.

Novi ustav ne može se doneti nadglasavanjem ili preglasavanjem, nego isključivo koncenzusom i dogovorima političkih subjekata. Za usvajanje amandmana potrebne su dve trećine glasova parlamenta, to jest opšti koncenzus sa najmanje 81. glasom poslanika. Takođe mora se voditi računa o odnosima između različitih nacionalnosti koje su vekovima zajedno živeli i delili dobro i zlo na ovim prostorima. Smatram da su različite nacionalnosti na Kosovu dragoceno bogatstvo i opšte dobro kao proizvod kulturno–istorijskih prilika koje samo pomaže da Kosovo postane suverena i neza-

visna država.

Polazeći od toga, Parlamentarna grupa ostalih etničkih zajednica ne slaže se da se bilo kojom izmenom Ustavnog okvira smanjuju ili redefinišu prava Turaka, Bošnjaka, Gorana, Aškalije, Roma, Egipćana kako u pogledu zastupljenosti/zajemčenih mesta u Skupštini Kosova, tako i u pogledu poštovanja njihovih nacionalnih prava i sloboda u oblasti upotrebe jezika i pisma, nacionalnih simbola, školovanja i negovanja kulturnih tradicija i drugih etničkih osobenosti.

Prava nacionalnosti, uslovno rečeno malih, na Kosovu ne treba da se regulišu posebnim zakonom kao što se predlaže, već moraju biti zagarantovana Ustavom kao ravnopravna kategorija sa svim ostalima.

Analiza je uradjena bez širih konsultacija

Komisija za medije Skupštine Kosova je analizirala Informaciju Privremenog komesara za medije i OEBS-a o dešavanjima na Kosovu 17. i 18. marta, saslušala mišljenja autora ove informacije i sagledala komentare predstavnika medija i poslanika Skupštine koji su članovi ove Komisije, te na osnovu toga

OCENJUJE

Analiza Komesara... o izveštavanju tri centralna medija Kosova oko dešavanja na Kosovu 17. i 18. marta je materijal koji podstiče sveobuhvatnu i argumentovanu diskusiju o izveštavanju tri kosovska medija (jedna javna i dve privatne) koji pokrivaju kosovski prostor.

Izražavajući slaganje sa jednim delom ove analize, skupštinska Komisija za medije sa žaljenjem naglašava da je bila zaobilazna čak i za konsultacije oko izrade ove analize/informacije.

Analiza je uradjena bez širih konsultacija i saradnje sa domaćim subjektima iz ove oblasti, pa je zbog toga ocenjena kao jednostrana i sklona tendenciji izbegavanja odgovornosti koju realno ima prema medijima.

Analizi nedostaje suštinski odgovor na pitanje zašto nije ponuđena službena informacija i na čiju adresu se upućuje ta odgovornost.

U odsustvu tog objašnjenja, odnosno dubljim sagledavanjem njene sadržine, analiza se više poima kao tendencija i pokušaj za discipliniranje medija i samih kosovskih institucija i kosovskog društva uopšte.

Analizi nedostaje opis i ocena događaja u čaglavici i blokiranje pojedinih puteva, a upravo to je podstaklo eskalaciju nasilja koje je

ispoljeno u martovskim nemirima 2004, kao i uloga srpskih medija koji pokrivaju kosovski prostor.

SUGERIŠE

– Da se više radi sa medijima na podizanju nivoa profesionalizma, uključujući i pitanja upravljanja medijima a posebno organizovanja obuke za medije na temu "Menažiranje kriza kroz medije".

– Da se nadležnosti za zakonsko uređivanje elektronskih i pisanih medija što pre prenesu na domaće institucije.

– Ako se dokaže da je bilo povreda Krivičnog zakona od strane medija, time bi trebalo da se bavi Kosovsko pravosuđe a ne da komesari, bilo međunarodni ili domaći preuzmu ulogu sudija i tužilaca.

– Kosovski elektronski mediji, pre svega centralni, a posebno javni kosovski medijum RTK, na osnovu pravilnih, nepristrasnih i politički neobojenih ocena i sudova, treba da što pre otklone svoje slabosti i nedostatke, naročito nestručno izveštavanje ne samo o pomenutim već i o drugim događajima i zbivanjima.

– Privremeni komesar za medije kao i OEBS stavljene primebe na analizu od strane skupštinske komisije medije, udruženja novinara i samog rukovodstva RTK, treba da uzmu u obzir i shodno tome izvrše određene ispravke ili korekcije u analizi.

– Razvijati veću saradnju i osećanje poštovanja medija i onih koji nadgledaju njihov rad prema institucijama koje su izabrane glasom naroda. Prvi zamenik predsednika Komisije za medije,
Sabit Rustemi

FATMIR SEJDIU JE PRIMIO TURSKOG
AMBASADORA U BEOGRADU
HASANA SERVETA OKTEMA
HASANA SERVETA OKTEMA

Ka Evropskom putu Kosovo traži podršku i od Turske

Član Predsedništva Skupštine Kosova dr.Fatmir Sejdiu danas je primio turskog ambasadora u Beogradu Hasana Serveta Oktema u društvu Metin Kelleć, šef turske kancelarije u Prištini. Upoznavajući goste sa strukturom Skupštine Kosova, Fatmir Sejdiu je naglasio da u Parlamentu učestvuje i Turska partija sa kojom imamo veoma dobru saradnju. Turska zajednica na Kosovu ima konstruktivan odnos prema aktuelnim procesima na Kosovu, jer ona vidi zajedničku sudbinu sa Kosovarima i podržava opciju za nezavisnost Kosova. Mi želimo nezavisno Kosovo za sve građane koji ovde žive. Martovske događaje uopšte, a naročito paljenje kuća i verskih objekata nismo dobro primili ni kao institucije ni kao narod. Skupština Kosova još uvek nije dala svoju konačnu ocenu tih zbivanja, a vreme će pokazati istinu. Međutim, ova dešavanja ne treba da nam se stave kao omča oko vrata kao što želi Beograd. Mi smo deo Evrope sa uvek jasnim ciljem i vizijom da budemo faktor stabilnosti u regionu, pa tražimo i pomoć Turske za podržavanje Kosova na putu evropskih integracija i samostalnosti. Taj put ćemo zajedno, dosledno i iskreno slediti, bez obzira na to što neko želi da nas sputava u realizaciji ovih stremljenja. Stalno je prisutna srpska diverzija koja instrumentalizuje kosovske Srbe za svoje ciljeve kako bi Kosovo stalno držalo u napetosti, naročito preko paralelnih struktura. Oktobra meseca očekujemo fer izborni proces, onako kako su protekli i prethodni izbori koji su ocenjeni kao najbolji u Jugoistočnoj Evropi. Tražimo da se i ovi izbori posmatraju od strane Evropske zajednice, – zaključio je Fatmir Sejdiu.

Sastaju se parlamentarke Kosova i Albanije

Delgacija parlamentarke Skupštine Albanije, u sastavu Magbule čeo, Arte Dade, Valjentine Ljeskaj i Eljide Tepeljena, kao i Ornela Abazi iz Udruženja za ljudski razvoj, primljena je u od strane parlamentarke Skupštine Kosova Edite Tahiri, Edi Šukriu, Salje Ahmetaj, Teute Hadri i Sebahate Grajčevci.

Na tom radnom sastanku, koji je vođen u vrlo toploj atmosferi, poslanice su razgovarale o spektru značajnih pitanja na političkom i nacionalnom planu, a posebno o pitanjima žena. Poslanice Kosova su upoznale gošće sa političkim tokovima na Kosovu tokom pet godina protektorata, stavljajući na glasak na dostignuća i izazove sa kojima se suočava Kosovo. U širem elaborisanju ove teme rečeno je

da je osnovni izazov Kosova ostvarenje volje naroda za nezavisnošću, što je osnovni uslov za deblokiranje procesa i otvaranje perspektive za privredni razvoj Kosova. U nastavku je naglašeno da stanje na Kosovu zahteva nov pristup međunarodne zajednice i domaće politike, posebno posle martovskih događaja, a prelazak na politiku "nezavisnost i standardi zajedno" predstavlja imperativ. Govoreći o pitanjima žena rečeno je da na Kosovu žena ima svoju ulogu u političkim procesima, međutim ima potrebe za povećanjem zastupljenosti žena u procesu odlučivanja. Takođe je naglašena potreba za stvaranjem zajedničke strategije o sveukupnom faktorizovanju albanskih žena.

U procesu rasvetljavanja sudbine nestalih zapostavljaju se kosovske institucije

Nacrt zakona o pravima pripadnika oslobođilačkog rata za slobodu i nezavisnost Kosova, porodica palih boraca i žrtava rata, koji se nalazi u postupku donošenja u Skupštini Kosova, posmatrano za aspekta zaštite nestalih kao i ubrzavanja procesa rasvetljavanja sudbine nestalih, bile su glavne teme razgovora u susretu predsednice Komisije Skupštine Kosova za oteta i nestala lica u toku rata na Kosovu, Fljore Brovine, sa delegacijom međunarodnog Crvenog Krsta, koju je predvodio Robert Jang, regionalni savetnik za centralnu i istočnu Evropu sa sedištem u Budimpešti gde je bio prisutan i Udo Vagner, pomoćnik koordinatora.

Ovom prilikom je rečeno da ne možemo biti zadovoljni zaštitom porodica nestalih, posebno ako se ima u vidu Konvencija Crvenog Krsta kao i Rezolucija koja se odnosi na prava porodica da budu upoznata sa uzrocima smrti ovih lica. U naslovu Nacrta zakona ne pominju se nestala lica, pravni status nestalog lica kao i mehanizmi koji štite porodice nestalih.

Govoreći o zabrinjavajućem i složenom procesu rasvetljavanja sudbine nestalih na Kosovu, Fljora Brovina je istakla da se u ovom procesu zapostavljaju domaće institucije. Tako na primer, sporazum između UNMIK-a i Međunarodnog komiteta za nestala lica je postignut je bez prisustva domaćih institucija, čak je sačinjen i Protokol između UNMIK-a i čovičeve kancelarije, ali primerak ovog sporazuma još nam nije službeno dostavljen, naglasila je Brovina. Na ovaj način se krše prava čitavog jendog naroda. Kosovo i dalje nema kancelariju za nestala lica, već samo medjuresorsku komisiju i to još više otežava postupak rasvetljavanja sudbine nestalih.

Tokom razmatranja ove veoma teške problematike razgovaralo se i o pomoći koju može pružiti ova međunarodna institucija. U tom smislu Fljora Brovina je zatražila da Međunarodni crveni krst organizuje posetu parlamentarne komisije za oteta i nestala lica Kosova masovnim grobnicama u Srbiji.

Hidajet Hiseni dočekaao je parlamentarke Albanije

U okviru međuparlamentarne saradnje Kosova i Albanije, danas član Predsedništva Skupštine Kosova Hidajet Hiseni dočekaao je delegaciju poslanika, predvodene od Magbulje čeo, zamenik predsednika Skupštine Albanije.

Hiseni je upoznao albanske parlamentarce sa razvojem na Kosovu i aktivnostima Skupština za usvajanje zakonodavstva, kao veoma važnog uslova za koraćenje zemlje napred i postavljanje statusa, shodno volji građana. On je ocenio veoma važnu saradnju između parlamenata dveju zemalja i demokratske razvoje u funkciji mira, stabilnosti i integrisanja.

Zamenik predsednika Skupštine Albanije, Magbulje čeo i poslanici Arta Dade, Edita Tepelena i Valentina Leskaj, sa zadovoljstvom su konstatovali pozitivne razvoje na Kosovu i intenzitet saradnje između Albanije i Kosova. Oni su istakli angažovanje Albanije za integrisanje zemlje u evropskim i evroatlanskim strukturama. Parlamentarci Albanije, međutim, posebno su istakli parlamentarna iskustva Albanije i spremnost za pomoć zakonodavstvu Kosova u procedurama usvajanja zakona i organizovanju parlamentarnih rasprava.

Albanski parlamentarci su ocenili visoko učešće žena u Skupštini Kosova, međutim istakli su da parlamentarci Kosova treba da budu aktivniji i vidljiviji na političkoj sceni Kosova. One su jasno istakle da faktorizovanje žene u procesima političkog odlučivanja biće mnogo važniji za političku emancipaciju Kosova i u krajnjoj instanci i za određivanje statusa Kosova.

Ne oporezivati stvaralačku delatnost

Ovaj Nacrt zakona obezbeđuje da se, ne samo plate, već svi izvori prihoda podvrgnu porezu na lične dohotke, tako da samozaposlena lica i ortaci neće moći da izbegnu porez. Na taj način omogućuje se otklanjanje fiskalne evazije. Obezbeđuje se horizontalna ravnopravnost u poreskom sistemu, što podrazumeva da se svi izvori prihoda ravnopravno oporezuju, kako ne bi bilo pogrešne kategorizacije vrsta poreza.

Skupština Kosova je izvršila prvo razmatranje Nacrta zakona o porezu na lične dohotke. U uvodnom izlaganju u vezi ovog nacrta zakona, ministar za Privredu i finansije Ali Sadriju naglasio je da je donošenje ovog zakona predviđeno i Privrednim programom Vlade, kako bi se poreski sistem Kosova unapredio i bio bliži standardima Evropske zajednice.

Ovaj nacrt zakona je predviđen i u sferi ispunjavanja standarda o Kosovu, tako da je donošenje ovog zakona od velikog značaja i višestrukog interesa.

Predloženi nacrt zakona prevazilazi manjkavosti koje su postojale u Uredbi o porezu ovakve prirode, a koja se primenjuje samo na plate i prihode od biznisa i zakupa. Zbog toga, predlažemo porez na lične dohotke od sveobuhvatnog karaktera, koji će se primenjivati na sve izvore prihoda. Ovaj nacrt zakona uprošćava strukturu poreskih zakona na prihode na Kosovu i čini ih prihvatljivijim.

Ko se smatra poreskim obveznikom

U vezi ovog nacrta zakona imamo primedbe UNMIK-a, jer, po njima, ovaj zakon treba da se donese u vidu uredbe, a ne zakona. Međutim, ova primedba s jedne strane dolazi u sukob sa standardima pre statuta – standardi koji su zajednički izrađeni sa UNMIK-om, a u standardima i substandardima pre statusa je utvrđeno da se mnoge radnje ostvaruju kroz

zakone, a ne kroz uredbe. S druge strane, Skupština ne donosi uredbe, već zakone. Dakle, primedba se odnosila samo na naziv – da li da to nazivamo zakonom ili uredbom?

Nacrt zakona je podeljen na tri dela. Prvi deo se odnosi na poreske obveznike, poresku stopu i poresku osnovicu. Drugi deo pokriva pravila obračunavanja oporezivih prihoda svagog izvora, a u trećem delu se predlažu administrativni postupci u vezi sa isplatama i poreskim prijavama.

Prema ovom nacrtu zakona, poreskim obveznikom se smatra fizičko lice, rezidentno ili nerezidentno, koje stiče ili prima bruto prihod iz svih svojih izvora, kao što su plate, delatnost biznisa od zakupa, korišćenja imovine, kamate, dividende, kapitalne dobiti, dobiti na lotu i druge igre na sreću, kao i svakog drugog izvora koji povećava neto prihode poreskog obveznika tokom poreskog perioda.

Za jednog rezidentnog poreskog obveznika ,predmet oporezivanja su njegovi oporezivi prihodi, ostvareni na Kosovu ili primanja koja dolaze i izvan Kosova.

Za nerezidentnog poreskog obveznika ,predmet oporezivanja su oporezivi prihodi, čiji je izvor samo na Kosovu.

Oporezivi prihodi za jedan poreski period podrazumevaju razliku između bruto stečenih prihoda ili dobijenih prihoda tokom poreskog perioda i odobrenih snižavanja na neto prihode. Za svaki poreski

period, porez na prihode se razrežuje prema sledećim poreskim stopama:

- Za godišnje oporezive prihode do iznosa 960 evra, porez je 0 evra;
- Za godišnje oporezive prihode u iznosu od 960 do 3.000 evra, porez je 5%;
- Za godišnje oporezive prihode od 3.000 do 5.400 evra, porez je plus 10%;
- A za godišnje oporezive prihode iznad 5.400 evra, porez je plus 20%.

Ovim nacrtom zakona su izuzeti iz plaćanja poreza na bruto prihode diplomatska ili konzularna predstavništva i strana lica koja rade u kancelarijama za veze na Kosovu. Izuzeti su iz plaćanja poreza i službeni predstavnici i strani poslenici u vladinim i nevladenim organizacijama koji imaju status javne dobiti.

Takođe, od plaćanja poreza izuzeti su strani predstavnici i strani radnici zaposleni u agencijama donatora ili njihovi ugovarači, ili ipak korisnici grantova koji se bave humanitarnom delatnošću, radom na obnovi civilne administracije, kao i strani radnici i domaći zvaničnici angažovani od strane Ujedinjenih nacija i drugih agencija, ali ne i druge međunarodne institucije koje se nalaze na Kosovu. Takođe iz plaćanja ovog poreza su izuzete i plate stranog osoblja, kao što su KFOR i drugi. Međutim, samo lokalno osoblje zaposleno u UNMIK-u je izuzeto iz plaćanja poreza na lične dohotke.

U drugom delu ovog nacrta zakona su utvrđena pravila o obračunavanju oporezivih prihoda iz svakog izvora, odnosno ovim zakonom su utvrđena pravila za plate, prihode od biznisa, prihode od zakupa, kao i pravila koja se odnose na druge oblike izvora ili prihoda.

Prema ovom nacrtu zakona, poreski obveznici koji su iz delatnosti biznisa u toku godišnjeg perioda naplatili bruto iznos više od 100 hiljada evra, treba da vode knjige i registre. Znači, podneće i izveštaje, dok poreski obveznici koji su naplatili godišnji bruto iznos manje od 100 hiljada evra iz delatnosti biznisa, mogu da dobrovoljno odluče o vođenju knjiga i registara. Značni, to je njihova volja.

Svaki poslodavac je odgovoran da izvorno vodi evidenciju poreza na lične dohotke za svoje zaposlene radnike i isti transferiše u budžet Kosova. Poslodavac koji nije glavni poslodavac zaposlenog, treba da vodi evidenciju i u Budžetu Kosova uplati 20% bruto prihoda. Svaki poslodavac treba da prikaže i plati porez u roku od 15 dana od poslednjeg dana svakog kalendarskog meseca, a prikazivanje i isplata se vrši kroz pregled vođenog poreza, koji treba da se dostavlja jednoj od licenciranih banki od strane PZK. Svaki javni autoritet, organizacija biznisa, banka ili finansijska institucija koja isplaćuje porez na kamatu treba da plati porez jednak iznosu 20% od plata ili kreditiranja interesa. To važi i za dividendu, igre na sreću i isplate anuiteta.

U trećom delu ovog nacrta zakona su utvrđeni administrativni postupci u vezi sa isplatom i prezentiranim poreskim prijavama od strane poreske administracije. Svi poreski obveznici treba da pripreme i predaju u nekoj od određenih banki od strane poreske administracije, poresku deklaraciju pre 1. aprila godine u kojoj sledi poreski period. Deklaracija treba

da se pripremi u opisnoj formi od strane poreske administracije i ona, pored ostalog, obuhvata bruto prihode svih izvora i prihoda, odobreno sniženje, oporeziva primanja i obavezne poreze.

Sadriju je informisao poslanike da je ovaj nacrt zakona razmotren u kontekstu Privrednog programa Vlade, koji je dostavljen raznim agencijama, kao što su Odbor trusta penzionera, Privredna komora i dr. ali je prodiskutovan i na javnim seminarima i u Privrednom fiskalnom veću.

Otklanjaju se mnoge slabosti dosadašnjeg poreskog sistema

Haki Šatri je rekao da ovaj nacrt zakona otklanja mnoge slabosti sadašnjeg poreskog sistema. Prvo, pojašnjava ko se smatra poreskim obveznikom i ko se smatra entitetom u odnosu na porez na dobit, što će se konkretnije pojasniti zakonom za koji se očekuje da će u Skupštinu prispeti kasnije. Zatim, obezbeđuje da se svi izvori prihoda, a ne samo plate, podvrgnu porezu na lične dohotke, tako da samozaposlena lica i ortaci neće moći da izbegnu porez. Na taj način omogućuje se otklanjanje fiskalne evazije. Obezbeđuje se horizontalna ravnopravnost u poreskom sistemu, što podrazumeva da se svi izvori prihoda ravnopravno oporezuju, kako ne bi bilo pogrešne kategorizacije vrsta poreza.

Zakon predviđa da se oporezuju i prihodi od prodaje nepokretnosti, obuhvatajući i vlastite kuće. Ova odredba, mislim, da treba da se na Kosovu odloži bar za kratak period, jer smatram da je vrlo rano da se i ovaj vid oporezivanja stavi na teret kosovskim poreskim obveznicima.

Sabri Hamiti je predložio da se u celom tekstu Nacrta zakona upotrebi termin "tatimueshëm" (oporeziv) a ne "tatueshëm", a problem poreza u iznosu od 20%

koji se predlaže za kategoriju, koju ja nazivam stvaralačkim radom, a koja obuhvata inovacije, patente, autorstvo, je visok i predstavlja kaznu za našu stvaralačku i inovatorsku delatnost.

Dželjalj Canziba je izrazio mišljenje da pravila kalkulisanja prihoda za samozaposlene radnike treba da budu slična sa pravilima kalkulisanja dobiti entiteta, kao što se to predviđa Zakonom o porezu na dobit, a paušalni porez koji će se otkloniti ovim zakonom, važi i za pojedince i za entitete. Zbog toga, mi treba da razmotrimo moguća rešenja za oba nacrta zakona, kako bismo ocenili da li je novi sistem u celini prihvatljiv.

Bujar Dugoli je bio suprotnog mišljenja sa poslanikom Šatrijem u vezi sa ukidanjem poreza na kupoprodaju nekretnina. Dugoli je predložio da to ne treba ukinuti. Veoma je značajno, naglasio je on, što je u ovom nacrtu zakona predloženo da se plaća porez i za one objekte koji se daju pod zakup. Poznato je da su na Kosovu posle rata određeni pojedinci imali veliku dobit i nijedan cent nisu uplatili u Budžet Kosova i time stekli veliko bogatstvo, a Kosovo od toga ništa nije dobio. Zbog toga je vrlo značajno što je to predloženo u ovom nacrtu zakona. Podržavamo i zahtev g. Hamitija da stavalačku delatnost ne treba oporezivati i mi kao parlamentarna grupa ćemo doprineti da se to reguliše amandmanima i izbriše iz Nacrta zakona.

Hydajet Hyseni je ukazao da su u postupku dva nacrta zakona. Nama trebaju oba ova zakona i ja podržavam inicijativu da se to reguliše zakonom, ali bi bilo dobro da se to ne pobrka.

Aljuš Gaši je predložio da i domaći radnici koji su zaposleni u UNMIK-u plaćaju porez, pošto oni žive ovde, svoje prihode ostvaruju ovde a porez ne plaćaju u nekoj drugoj zemlji.

Kosovo nema zakonsku infrastrukturu za zaštitu monumenata

Kula Gorajevih, odnosno Spahijevih predstavlja još jedan slučaj za zabrinutost zbog opasnosti koja pretili svim kulturnim i istorijskim objektima Kosova od uništavanja.

Komisija Skupštine Kosova za kulturu, omladinu i sport, kojom je predsedavao Ljirak Čeljaj, prvi zamenik predsednika, održala je danas javnu raspravu povodom dopisa grupe građana iz Peći u vezi sa Kulom Gorajevih. U tom dopisu se izražava zabrinutost da ovoj kuli pretila opasnost rušenja i dislokacije. U toku rasprave je rečeno da je ovaj objekat pri potpunom uništavanju zbog degradirajuće okoline, a takodje i zbog vremenskog faktora. To iziskuje potrebu da se što pre preduzme nešto radi očuvanja ovog monumenta. Tom prilikom je naglašeno da nije poznato da je izdata neka dozvola o dislokaciji ovog monumenta. Kula Gorajevih, odnosno Spahijevih predstavlja još jedan slučaj za zabrinutost zbog opasnosti koja pretili svim kulturnim i istorijskim objektima Kosova od uništavanja. To je signal da je potrebno da se to pitanje aktuelizira na najvišem nivou i podstakne društveno osvešćivanje o potrebi očuvanja kulturnih znamenitosti Kosova, kada se zna da samo u regionu Peći postoje stotine objekata kojima je potrebna pažnja i očuvanje od daljeg uništavanja. To što isuviše otežava očuvanje kulturnih i istorijskih znamenitosti u zemlji jeste činjenica da Kosovo nema zakonsku infrastrukturu o zaštiti monumenata. Postoji zakon iz 1977. godine, za ovu oblast, ali on nije praćen podzakonskim aktima, tako da se praktično to kulturno bogatstvo nalazi u vrlo teškoj situaciji. Ove činjenice ukazuju na potrebu da se što pre donese Zakon o zaštiti monumenata, kako bi se postavila osnova i uveo red u očuvanju monumenata.

Kula Gorajevih

Bord TRA odgovara samo Skupštini Kosova

Skupština Kosova može da konstatuje da li je bilo povrede nacionalnog interesa povodom izbora drugog operatora mobilne telefonije na Kosovu

Komisija Skupštine Kosova za transport i telekomunikacije organizovala je danas javnu raspravu povodom razmatranja postupka i regularnosti tendera, odnosno izbora drugog operatora mobilne telefonije na Kosovu. Na toj javnoj raspravi bio je pozvan da prisustvuje i učestvuje u diskusiji Anton Beriša, predsednik Borda TRA.

Na početku rasprave članovi Komisije su imali različite poglede oko postupka organizovanja ove javne rasprave. Pojedini članovi reagovali su i na uvodno izlaganje predsednice Komisije, da se možda nekim konstatacijama ne prejudicira pitanje o kojoj se raspravljalo. Bilo je zamišljeno da na početku predsednik Borda podnese izveštaj o tenderu, međutim Anton Beriša je naglasio da Bord TRA odgovara samo Skupštini Kosova, te je izveštaj podneo najvišem zakonodavnom organu. Isti izveštaj je dostavljen i UNMIK-u, a što se tiče pitanja, on je bio spreman da odgovara na postavljena pitanja članova Komisije.

Na pitanje predsednice Komisije Edite Tahiri da li je

povređen nacionalni interes povodom izbora Mobikosa, koji je naslednik infrastrukture Mobtela iz Srbije, Anton Beriša je naglasio da mi odgovaramo za izbor najbolje kompanije u stručnom pogledu, poštujući uslove i kriterije tendera, a da li je bilo povrede nacionalnog interesa ili ne, to može da konstatuje Skupština Kosova. Beriša je naglasio da može kategorički da kaže da je čist što se tiče analize najboljeg projekta, mi smo tako ocenili, a Skupština može da odluči da li je možda povređen nacionalni interes, ili ne. On je i tom prilikom potvrdio da je izabrana najbolja kompanija bazirajući se na Izveštaj specijalne Komisije, ali i na osnovu zakonskog prava Borda TRA, koje proizilazi iz Zakona o telekomunikacijama i mandat je Skupštine Kosova da oceni koja kompanija, po njenom mišljenju, predstavlja najbolju perspektivu za privredu Kosova. Prilikom određivanja najboljeg konkurenta uzet je u obzir i kriterijum učešća u angažovanju domaćeg kapitala. Anton Beriša je dao svoje odgovore i što se tiče načina izbora TRA, kao i kriterijuma izbora Specijalne komisije.

Dosta poljoprivrednih resursa, malo investicije

Ministarstvo poljoprivrede, razmatrajući tešku situaciju u poljoprivredi Kosova, predložilo je da sada tri materijala, od kojih se dva odnose na ukidanje tarifnih i carinskih stopa

Osnovna i strateška grana kosovske privrede je poljoprivreda. Kosovo raspolaze veoma značajnim resursima u oblasti primarne proizvodnje i preradivačke industrije. Pošto je poljoprivreda strateška grana privrede na Kosovu, ekonomska i socijalna stabilnost zavisi na prvom mestu od stabilnosti poljoprivrednog razvoja.

Osnovni problem poljoprivrede na Kosovu je nedostatak investicija kreditnih sredstava kao i stimulativnih mera. Zbog nedostatka investicija, koja bi obezbedila Vlada Kosova sa instrumentima kojima raspolaze, do sada jedino strani donatori su pomagali i to preko nevladinih i Vladinih organizacija, ali i ta pomoć je nedovoljna.

Glavne mere i ciljevi agrarne politike su:

- Snabdevanje građana Kosova kvalitetnim poljoprivrednim proizvodima po pristupačnim cenama;
 - Pобољшanje života za zemljoradnike i sve druge građane;
 - Povećavanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje;
 - Zaštita seoske i prirodne sredine;
 - Kreiranje politike razvoja;
 - Pripremanje zakona i uredbi u ovoj oblasti;
 - Sprovođenje politike razvoja i zakona
- Poreska politika i politika subvencija u poljoprivredi Kosova je nezadovoljavajuća odnosno ne postoji politika stimulativnih mera zbog nedostatka budžetskih sredstava. Ministarstvo poljoprivrede, razmatrajući tešku situaciju u poljoprivredi Kosova, predložilo je da sada tri materijala, od kojih se dva odnose na ukidanje tarifnih i carinskih stopa.

– Ova dva materijala je razmotrila i prihvatila Vlada Kosova i iste je dostavila na razmatranje i usvajanje

Evropska zajednica godišnje obezbeđuje za razvoj poljoprivrede 500 miliona €. Za posticanje poljoprivrede Švajcarska obezbeđuje budžet od 150 miliona €, Slovenija 130 miliona €, i ako znamo da je njihova privreda i poljoprivreda daleko ispred nas. Svi regioni imaju podsticanje sredstva za razvoj poljoprivrede dok farmeri Kosova tu mogućnost nemaju i oni se nalaze u neravnopravnom položaju sa farmerima u regionu.

od strane Ekonomsko-fiskalnog veća. To veće je usvojilo predlog Ministarstva Poljoprivrede i Ministarstva za finansije.

– Radna verzija materijala Mere za poboljšavanje fiskalne i trgovinske politike, takođe je dostavljena Vladi Kosova na razmatranje.

Kosovska vlada prilikom razmatranja materijala u načelu je prihvatila radnu verziju i obavezala Ministarstvo Poljoprivrede i Ministarstvo finansija, carinu i KAFAO da predlože konačnu verziju materijala.

Radna grupa sastavljena od gore pomenutih organa je dužna da predloži konačnu verziju kako bi se verzija dostavila Vladi na razmatranje i Ekonomskom fiskalnom veću na usvajanje.

Vlada Kosova za razvoj poljoprivrede je preduzela sledeće mere:

– Izvršila je modifikaciju propisa makro-ekonomije u cilju postizanja i povećanja domaće proizvodnje prehrambenih proizvoda i povećanje kapaciteta naših proizvođača za izvoz na balkansko tržište.

– Priprema, pravni i ekonomski okvir koji podržava poljoprivredne aktivnosti Vlada će promovisati privatna ulaganja, pri čemu ona igra ključnu uređivanjuću ulogu radi stvaranja odgovarajućeg okruženja.

– Rekonstrukciju sektora šumarstva radi kontrolisanja bespravnog korišćenja šuma, zaštitu životne sredine i reorganizaciju šumske privrede.

– Pružanje i stalno održavanje seoskih i finansijskih usluga za ulaganje u seoski sektor: uslugu uštedjevinja i zajmova od strane jakih finansijskih institucija predstavlja preduslov za dinamični seoski sektor.

– Promoviše ulaganje u privatni i javni sektor, u infrastrukturu i javne usluge.

– Uspostavlja blisku saradnju sa opštinama, nevladinim organizacijama i privatnim preduzetnicima. Sistem koji obezbeđuje informacije po tržišnim cenama i daje savete za seosko poslovanje.

– Priprema modernizaciju zemljoradničkog istema radi postizanja optimalne proizvodnje kako bismo postali konkurentni regionalni proizvođači.

– Promoviše seoski razvoj na način koji unaprežuje ravnotežu u zastupljenost polova, gde su uslovi za žene isti kao za muškarce.

Pošto se Kosovo nalazi pod protektoratom UN, mnoge ingerencije se nalaze u rukama UNMIK administracije kao i problemi sa kojim se susreće privreda Kosova. Može se reći da skoro ne postoji razvojna politika ove grane najznačajnije za privredni razvoj Kosova zbog nedostatka kvalitetnih sredstava.

U ovoj grani do sada nisu obezbežene investicije i kreditna sredstva kao i stimulativne mere za farmere. Zbog nedostatka investicija koje bi obezbedila Vlada Kosova sa instrumentima kojima raspolaze do sada jedino strani donatori su pomogli i to preko nevladinih i Vladinih organizacija, ali ta pomoć je bila indirektna i usmerena na tehničku pomoć i obuku stručnih službi.

Danica Laban, visoki politički savetnik

Evidencija zakona prosleđenih i usvojenih u Skupštini Kosova

Br	Naziv Zakona	Predlagac	Br. Zakona	Dt. usvajanja	Uredba Br. i dt. Proglašena od SPGŠa
1.	Zakon o metod. Odred.ivanjuivanjuivanju nivoa osnov. Penzija	Vlada Kosova	2002/1	04.07.2002	2002/15 26.07.2002
2.	Zakon o osnovnom i srednjemsrednjemsrednjem obrazovanju	-/-	2002/2	25.07.2002	2002/19 31.10.2002
3.	Zakon o visokom obrazovanju	-/-	2002/3	25.07.2002	2003/14 12.05.2003
4.	Zakon o hipoteci	-/-	2002/4	17.10.2002	2002/21 20.12.2002
5.	Zakon o osniv. reg. o pravu na nepokret. Imovinu	-/-	2002/5	17.10.2002	2002/22 20.12.2002
6.	Zakon o spoljno trgovinskoj aktivnosti	-/-	2002/6	08.05.2003	2003/15 12.05.2003
7.	Zakon o telekomunikacijama	-/-	2002/7	08.05.2003	2003/16 12.05.2003
8.	Zakon o zaštiti zivotne sredine	-/-	2002/8	16.01.2003	2003/9 15.04.2003
9.	Zakon o inspektorijatu rada	-/-	2002/9	19.12.2002	2003/4 21.02.2003
10.	Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgov.	-/-	2003/2	08.05.2003	2003/17 12.05.2003
11.	Zakon o šumama	-/-	2003/3	13.02.2003	2003/6 20.03.2003
12.		-/-	2003/4	13.03.2003	2003/7 14.04.2003
13.	Zakon o semenu	-/-	2003/5	20.03.2003	2003/10 15.04.2003
14.	Zakon o bibliotekama	-/-	2003/6	04.04.2003	2003/19 23.06.2003
15.	Zakon o arhivskoj građi i arhivima	-/-	2003/7	17.04.2003	2003/20 23.06.2003
16.	Zakon o uspostavljanju poreza na nepokretnu imovinu	-/-	2003/8	17.04.2003	Kao Uredba UNMIK-a 2003/29 05.09.2003
17.	Zakon o poljoprivrednim zadrugama	-/-	2003/9	15.05.2003	2003/21 23.06.2003
18.	Zakon o veštackim dubrivima	-/-	2003/10	22.05.2003	2003/22 23.06.2003
19.	Zakon o putevima	-/-	2003/11	29.05.2003	2003/24 27.06.2003
20.	Zakon o uvidu u službena službena službena dokumenta	-/-	2003/12	26.06.2003	2003/32 06.11.2003
21.	Zakon o izm.i dop. zakona 2002/5o osniv.registra	-/-	2003/13	26.06.2003	2003/27 18.08.2003
22.	Zakon o prostornom planiranju	-/-	2003/14	03.07.2003	2003/30 10.09.2003
23.	Zakon o šemi socijalne pomoći	-/-	2003/15	11.07.2003	2003/28 18.08.2003
24.	Zakon o popisu stanovništva, domaćinstva, stan.	-/-	2003/16	11.07.2003	
25.	Zakon o javnim nabavkama na Kosovu	-/-	2003/17	15.01.2004	2004/3 09.02.2004
26.	Zakon o poštanskim uslugama	-/-	2003/18	09.10.2003	2003/37 17.12.2003

Br	Naziv Zakona	Predlagac	Br. Zakona	Dt. usvajanja	Uredba Br. i dt. Proglašena od SPGŠa
27.	O	Vlada Kosova	2003/19	09.10.2003	2003/33 06.11.2003
28.	Zakon o pesticidima	-/-	2003/20	16.10.2003	2003/35 08.12.2003
29.	Zakon o izm.i dop.zak.2003/2o Upravljanju Jav.Finan.	-/-	2003/21	23.10.2003	2003/38 17.12.2003
30.	Zakon o sanitarnoj inspekciji	-/-	2003/22	06.11.2003	2003/39 17.12.2003
31.	Zakon o penzijama za i ogranicenu sposobnost	-/-	2003/23	06.11.2003	2003/40 17.12.2003
32.	Zakon o sportu	-/-	2003/24	20.11.2003	
33.	Zakon o katastru	-/-	2003/25	04.12.2003	2004/4 18.02.2004
34.	Zakon za medicinske proizvode i opremu	-/-	2003/26	04.12.2003	2004/23 07.07.2004
35.	Zakon o odobravanju budetabudetabudeta Kosova za2004 god.	-/-	2003/27	22.12.2003	Kao Uredba UNMIK-a 2003/41 31.12.2003
36.	Zakon o putnom prevozu	-/-	2004/1	15.01.2004	Prigovor "Povratak"
37.	Zakon o ravnopravnosti polova	Komisija za ravnopr. polova	2004/2	19.02.2004	2004/18 07.06.2004
38.	Zakon protiv diskriminacije	Vlada Kosova	2004/3	19.02.2004	Prigovor "Povratak"
39.	Zakon o zdravstvu	-/-	2004/4	19.02.2004	Prigovor "Povratak"
40.	Zakon o saradnji sa krivicnimkrivicnimkrivicnim Tribunalom u Hagu	-/-		19.02.2004	Prmedbe SPGS + Prigovor
41.	Zakon o trgovini naftom i naftnim proizvod.	-/-	2004/5	17.03.2004	
42.	Zakon o transportu opasnih materija	-/-	2004/6	01.04.2004	2004/17 05.06.2004
43.	Zakon o privrednoj komori Kosova	-/-	2004/7	28.04.2004	
44.	Zakon o energiji	Komisija za Trgov. i Industr	2004/8	29.04.2004	2004/21 30.06.2004
45.	Zakon o regulativi energije	-/-	2004/9	29.04.2004	2004/20 30.06.2004
46.	Zakon o elektricnojelektricnojelektricnoj energiji	-/-	2004/10	29.04.2004	2004/22 30.06.2004
47.	Zakon o mernim jedinicima	Vlada Kosova	2004/11	29.04.2004	2004/14 28.05.2004
48.	Zakon o standardizaciji	-/-	2004/12	29.04.2004	2004/15 28.05.2004
49.	Zakon o rasadnom materijalu	-/-	2004/13	29.04.2004	2004/16 28.05.2004
50.	Zakon o međunarodnimmedunarodnimmedunarodnim finansijskim sporazum.	-/-	2004/14	06.05.2004	
51.	Zakon o izgradnji	-/-	2004/15	27.05.2004	
52.	Zakon o turističkoj i ugostiteljskoj delatnosti	-/-	2004/16	27.05.2004	
53.	Zakon o zaštiti potrošača	-/-	2004/17	16.06.2004	
54.	Zakon o unutrašnjoj trgovini	-/-	2004/18	16.06.2004	
55.	Zakon o Akademiji Nauka i Umetnosti Kosova	Kom. za Obrazov. i Nauku.	2004/19	16.06.2004	
56.	Zakon o porezu na licna primanja na Kosovu	Vlada Kosova	2004/20	16.06.2004	
57.	Zakon o veterinarstvu	-/-	2004/21	16.06.2004	

58	Zakon o kinematografiji Kosova	-/-	2004/22	08.07.2004	
59	Zakon o porezu na dobit	-/-	2004/23	08.07.2004	
60	Zakon o vodama	-/-	2004/24	08.07.2004	
61	Zakon o obligacionim odnosima	-/-	2004/25	28.07.2004	
Br	Naziv Zakona	Predlagac	Br. Zakona	Dt. usvajanja	Uredba Br. i dt. Proglašenja od SPGŠa
62	Zakon o nasleđivanju	Vlada Kosova	2004/26	28.07.2004	
63	Zakon o koncesijama	-/-	2004/27	28.07.2004	
64	Zakon o predmetima od plemenitih metala	-/-	2004/28	28.07.2004	
65	Zakon o izmen.i dopun.zakona 2003/3o šumama	Kom. Poljoprivrede, Sumars	2004/29	28.07.2004	
66	Zakon o zaštiti vazduha od zag adenja	Vlada Kosova	2004/30	28.07.2004	
Nr	Naziv	Sponzor	Uredba Br. i dt. Proglašenja od SPGŠa		
1	Krivični zakon Kosova	UNMIK	2003/25 dt.06.07.2003		
2	ZakonZakon o krivicnom postupku Kosova	-/-	2003/26 dt.06.07.2003		
3	Carinski zakon Kosova	-/-	2004/1 dt.30.01.2004		
4	Krivični zakonzakonzakon o maloletnicima	-/-	2004/8 dt.20.04.2004		

Detalj sa jedne od sednica Skupštine Kosova

Nr	Naziv nacrt zakona	Sponzor	Datum prijema	Dt. Dostavljanja Poslasticima	Prvo Razmatranje	Drugo Razmatranje
1	Zakon o preduzecima	Vlada Kosova	11.02.2004	16.02.2004	01.04.2004	U proceduri
2	Zakon o nacionalnom parku Prokletija	-/-	23.02.2004	25.02.2004		
3	Zakon o pravima ucesnika rata OVK	-/-	03.06.2004	04.06.2004	17.06.2004	-/-
4	Zakon o konkurenciji	-/-	14.06.2004	16.06.2004	09.07.2004	-/-
5	Zakon o stvarnim pravima	-/-	21.06.2004	24.06.2004	09.07.2004	-/-
6	Zakon o porodici	-/-	21.06.2004	23.06.2004	09.07.2004	-/-
7	Zakon o podsticaju investicija	Poslanik Bedri Selmani	23.06.2004	06.07.2004		
8	Zakon o stocarskoj proizvodnji	Vlada Kosova	29.06.2004	30.06.2004	29.07.2004	-/-
9	Zakon o inspekciji za obrazovanje na Kosovu	-/-	30.06.2004	30.06.2004	29.07.2004	-/-
10	Zakon o suzbijanju korupcije	-/-	01.07.2004	02.07.2004	29.07.2004	-/-
11	Zakon o igrama na sreću	-/-	06.07.2004	07.07.2004	29.07.2004	-/-
12	Zakon o prav.i odgov. gradjana u zdravstv. zaštiti	-/-	06.07.2004	07.07.2004	30.07.2004	-/-
13	Zakon o proglašenju memorijalnog kompleksa "Adem Jashari"	Kom. za Pravosud.i Zakonodavstvo	06.07.2004	06.07.2004	29.07.2004	-/-
14	Zakon o civilne zaštite i emergentne pripravnosti	Kom. za reag. u vanrednim situacija	07.07.2004	08.07.2004		
15	Zakon o advokaturi	Kom. za Pravosud.i Zakonodavstvo	12.07.2004	13.07.2004	30.07.2004	-/-
16	Zakon o javnim okupljanjima	Vlada Kosova	15.07.2004	19.07.2004		
17	Zakon o zanatstvu	-/-	22.07.2004	23.07.2004		
18	Zakon o autorskom i srodnim pravima	-/-	26.07.2004	28.07.2004		
19	Zakon o posticanju zapošljavanja i zaštita nezaposlen.	-/-	26.07.2004	28.07.2004		
20	Zakon o maticnim knjigama	-/-	26.07.2004	28.07.2004		
21	Zakon o upotrebi pečata PIS-Kosova	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
22	Zakon o službenom listu Kosova	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
23	Zakon o financiranju političkih stranaka	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
24	Zakon o naučno- istraživačkom delatno šću	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
25	Zakon o poreskoj administraciji i postupcima	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
26	Zakon o patentu	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
27	Zakon o pozorištu	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
28	Zakon o zaštiti prirode	-/-	28.07.2004	29.07.2004		
29	Zakon o privatnoj delatnosti u zdravstvu	-/-	28.07.2004	29.07.2004		

03.08.2004

